

I N F O R M A C I J A
o problematici poslovanja TD ENERGO d.o.o. Rijeka

REPUBLIKA HRVATSKA
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA

GRAD RIJEKA
GRADONAČELNIK

KLASA: 023-01/15-04/16
URBROJ: 2170/01-15-00-15-1
Rijeka, 23. 2. 2015.

GRADSKOM VIJEĆU GRADA RIJEKE
N/p predsjednice Vijeća

Na temelju članka 58. Statuta Grada Rijeke ("Službene novine Primorsko-goranske županije" broj 24/09, 11/10 i 5/13 i "Službene novine Grada Rijeke" broj 7/14) proslijeđujem Gradskom vijeću Grada Rijeke na razmatranje i usvajanje **Informaciju o problematici poslovanja ENERGO d.o.o. Rijeke.**

GRADONAČELNIK

[Handwritten signature]
mr.sc. VOJKO OBERSNEL

Informacija o problematici poslovanja ENERGO d.o.o. Rijeka

Veljača, 2015.

DIREKTOR:
Sanjin Kirigin, dipl. ing.

Sadržaj

- 1. TIJEK DOKAPITALIZACIJE ENERGA d.o.o.**
- 2. INVESTICIJE ENERGA d.o.o.**
- 3. PORAST BROJA KORISNIKA ENERGOVIH USLUGA**
- 4. TRŽIŠNA KRETANJA I NJIHOV UTJECAJ NA POSLOVANJE**
 - 4.1. Potrošnja sirovina za proizvodnju toplinske energije**
 - 4.2. Prodaja toplinske energije**
 - 4.3. Instalirana snaga Energovih toplana i kotlovnica**
 - 4.4. Kretanje cijena sirovina**
 - 4.5. Kretanje troška sirovina za proizvodnju toplinske energije**
 - 4.6. Financijski rezultat odjela Toplinske Energija**
- 5. FORMIRANJE CIJENE TOPLINSKE ENERGIJE**
 - 5.1. Tarifne stavke za toplinsku energiju**
 - 5.2. Naknada za djelatnost kupca**
- 6. BROJ ZAPOSLENIH**
- 7. KRONOLOGIJA ENERGOVIH ZAHTJEVA PREMA HERA-i**

Prilozi

Prilog 1: Shema odgovornosti u toplinskim sustavima

Prilog 2: Članak 45. Zakona o tržištu toplinske energije ("Narodne novine" broj 80/13, 14/14 i 102/14)

Prilog 3: Energov prijedlog izmjena i dopuna Pravilnika o načinu raspodjele i obračunu troškova za isporučenu toplinsku energiju (NN 99/14)

Prilog 4: Pravilnik o načinu raspodjele i obračunu troškova za isporučenu toplinsku energiju (NN 99/14)

1. TIJEK DOKAPITALIZACIJE ENERGA d.o.o.

Još od 90-tih godina, nakon što je postalo neupitno da će Grad Rijeka u slijedećih nekoliko godina biti priključen na magistralni plinovod prirodnog plina Pula – Karlovac – Zagreb, u Gradu Rijeci se pristupilo izgradnji nove distributivne plinske mreže, jer postojeća nije mogla zadovoljiti tehničke uvjete neophodne za siguran prihvata i distribuciju prirodnog plina.

Kako je izgradnja i rekonstrukcija zahtijevala znatna novčana sredstva, a uvidjelo se da se s raspoloživim sredstvima neće moći stići dovršiti izgradnja distributivne plinske mreže na vrijeme, početkom 2002. godine Grad Rijeka je, kao jedini osnivač tada komunalnog društva Energa d.o.o., na Gradskom vijeću Grada Rijeke donio odluku kojom se utvrđuje transformacija vlasništva Društva s ciljem uspostave mješovitog vlasništva dokapitalizacijom, tj. uvođenjem strateškog partnera pod uvjetom da suvlasništvo Grada Rijeke ostane većinsko, tj. 51%, a sve u cilju dobivanja novčanih sredstava potrebnih za izgradnju i rekonstrukciju distributivne plinske mreže grada Rijeke.

U tom cilju, donijete su odgovarajuće Odluke temeljem kojih je utvrđeno da INI – industriji nafte d.d. Zagreb pripada, temeljem ulaganja u izgradnju miješališta i skladišta plina (tzv. kugle) u Ulici M. Barača 48, 15% poslovnog udjela (20.474.900,00 kn), a Grad Rijeka je svoj preostali udio (85% - 113.190.700,00 kn) podijelio na dva dijela – 51% i 34%.

Nakon provedenog postupka za dokapitalizaciju i prikupljanja ponuda po otvorenom pozivu na iskazivanje interesa za kupnju udjela u Društvu, a koji je bio objavljen još u srpnju 2002. godine, dana 11. travnja 2003. godine, Grad Rijeka je svoj udio u temeljnom kapitalu Društva od 34% prodao i prenio novim osnivačima te je temeljni kapital Društva povećan za 88.334.400,00 kn, tako da je nakon tih promjena on iznosio 222.000.000,00 kn. Novi osnivači su postali THÜGA Aktiengesellschaft München (Savezna Republika Njemačka) i AMGA Azienda Multiservizi S.p.A. Udine (Republika Italija), svaki sa po 17% udjela (37.740.000,00 kn).

Do povećanja kapitala došlo je na slijedeći način :

Grad Rijeka prodao je poslovni udio od 34% ($2 \times 17\% = 2 \times 3.960.000,00 \text{ €}$) za 7.920.000,00 € i taj iznos je odmah unio u temeljni kapital Društva čime je povećao svoj udio na 56,9%.

THÜGA i AMGA su, osim što su platili Gradu Rijeci za 34% udjela ($2 \times 3.960.000,00 \text{ €}$) ukupno 7.920.000,00 €, odmah uplatili i svaki po 2.040.000,00 €, odnosno ukupno 4.080.000,00 €, čime je ukupni temeljni kapital Društva povećan za 12.000.000,00 €, odnosno za navedenih 88.334.400,00 kn.

Prilikom dokapitalizacije provedene u travnju 2003. godine, INA d.d. nije htjela povećati iznos svog udjela, tako da je njezin udjel smanjen u postotku sa 15% na 9,1%, a potom je isti prenijela na svoju tvrtku kćer – CROPLIN d.o.o. Zagreb.

Tijekom vremena, imenovane tvrtke, THÜGA i AMGA, su svoje udjele prenosili na svoje pravne slijednike, tako da danas samo jedna tvrtka – HERA S.p.A. Bologna (Republika Italija) drži svih 34% poslovnog udjela u temeljnom kapitalu Društva.

Dakle, sredstvima od dokapitalizacije u visini od 12.000.000,00 €, u cijelosti je raspolagao Energo d.o.o., a ne Grad Rijeka, koji je prodao svoje udjele u tvrtki. Taj iznos od, preračunato u kune, približno 90.000.000,00 kn utrošen je u zamjenu postojeće mreže gradskog plina. Energo d.o.o. je nadalje investirao i dodatnih 28.000.000,00 kuna u toplinarstvo (plinificiranje toplana) i 181.000.000,00 kuna u dodatno širenje plinske mreže. Investicijom od ukupno 299.000.000,00 kuna izgrađeno je 350 km plinske mreže i modernizirano 12 toplana.

Od ulaska u vlasništvo tvrtke, Energo d.o.o. stranim vlasnicima nije isplatio niti kune dobiti, već je ista, dok je tvrtka poslovala pozitivno, ulagana u daljnje investicije i modernizaciju Energove infrastrukture.

2. INVESTICIJE ENERGA d.o.o.

PLIN

Od 2003. godine kada je izvršena dokapitalizacija Energa, Energo je investirao 271.945.542 kn u širenje plinske mreže i prateće sustave. Jedna od istaknutijih investicija je izgradnja i opremanje, te puštanje u rad prve javne CNG punionice za osobna vozila i za autobuse Autotroleja u 2013. godini.

U navedenom razdoblju sagrađeno je 275.763 metara nove plinske mreže, a ukupna duljina Energove plinske mreže danas iznosi 358.627 m.

Koncesija PGŽ, Rijeka	Grad Rijeka	Općina Viškovo	Grad Kastav	Općina Matulji	Grad Bakar	Općina Klana	Općina Jelenje	Grad Opatija	Grad Crikvenica	Ukupno (m)
Mreža ihgrađena 1990-2002	41.618									
2003	15.768	0	0	0	0	0	0	0	0	15.768
2004	38.729	0	0	0	0	0	0	0	0	38.729
2005	48.041	2.160	0	0	0	0	0	0	0	50.201
2006	38.824	6.024	0	0	0	0	0	0	0	44.848
2007	9.164	0	0	0	0	0	0	0	0	9.164
KONCESIJA	150.526	8.184	0	0	0	0	0	0	0	158.710
2008	8.732	9.045	0	0	0	0	0	0	0	17.777
2009	10.025	7.451	964	0	1.757	0	582	0	390	21.169
2010	5.427	2.739	408	310	1.277	4.059	0	0	0	14.220
2011	12.685	1.567	470	10.581	0	893	0	0	0	26.196
2012	3.410	1.094	726	5.056	3.081	129	0	742	0	14.238
2013	3.941	207	3.462	7.961	146	0	0	891	0	16.608
2014	1.466	156	0	2.061	8	0	0	0	0	3.691
Ukupno (m)	45.686	22.259	6.030	25.969	6.269	5.081	582	1.633	390	113.899

Koncesija Čavle, Kostrena, Kraljevica	Općina Kostrena	Općina Čavle	Grad Kraljevica	Ukupno (m)
Preuzeto pripajanjem AMGA Adrie	9.741	17.681	13.824	41.246
2010	899	292	96	1.287
2011	66	228	0	294
2012	118	551	0	669
2013	262	206	4	472
2014	52	380	0	432
Ukupno (m)	1.397	1.657	100	3.154

Rekapitulacija	Godine	Ukupno (m)
Sveukupno izgrađeno prema koncesijskim ugovorima PGŽ i Rijeka	2003 - 2014	272.609
Sveukupno izgrađeno prema koncesijskim ugovorima Čavle, Kostrena, Kraljevica	2010 - 2014	3.154
Prethodno izgrađena mreža (Grad Rijeka)	prije 2003	41.618
Mreža preuzeta spajanjem AMGA Adrie	2009	41.246
Ukupna duljina mreže (sa priključcima)	(metara)	358.627

Rekapitulacija	Godine	Ukupno
Sveukupno izgrađena mreža	2003 - 2014	275.763 m
Sveukupno ulaganje	2003 - 2014	271.945.542 kn

Od navedene plinske mreže 3.737 metara je izgrađeno za potrebe kotlovnica i toplana koje su prethodno kao gorivo koristile loživo ulje i to prema tablici kako slijedi:

Toplana	m	materijal/cijevi
Toplana Gornja Vežica	720	čelik
Toplana Škurinje	847	čelik
Toplana Kozala	560	PEHD/čelik
Toplana Podmurvice	160	čelik
Toplana Srdoči	1.215	PEHD
Toplana Ex Istravino	235	PEHD
Ukupno	3.737	3.620.000

TOPLINSKA ENERGIJA

U razdoblju od 2004 do danas Energo je investirao u toplinsku energiju iznos od 28.239.480 kuna, prema donjoj tablici:

	Toplana/kotlovnica	Opis investicije	Godina	Kn
1	Toplana PO-18	Plinifikacija	2004	989.269
2	Kotlovnica Ive Marinković	Plinifikacija, 1 novi kotao	2006	668.105
3	Toplana Malonji	Plinifikacija, 1 novi kotao	2006	1.441.782
4	Toplana Podmurvice	Plinifikacija, 2 nova kotla	2007	1.033.587
5	Energana Kantrida	Nova kotlovnica 2 kotla	2007	2.152.212
6	Energana Kantrida	2 kogeneratora, 1 kotao	2008	5.404.512
7	Toplana Kozala	Plinifikacija, 1 novi kotao	2010	2.874.710
8	Toplana Gornja Vežica	Plinifikacija, 2 nova kotla	2010	5.380.126
9	Toplana Srdoči	Plinifikacija, 1 novi kotao	2010	2.233.054
10	Toplana EX Istravino	Plinifikacija	2011	1.178.775
11	Ugradnja mjerila TE	200 kom	2005-2007	890.000
12	Toplane Kozala, Malonji, Podmurvice	Sanacija dimnjaka	2005-2009	850.000
13	Toplana Škurinje	Plinifikacija, 2 nova kotla	2006-2010	3.143.348
	Ukupno			28.239.480

3. PORAST BROJA KORISNIKA ENERGOVIH USLUGA

Energo stalno ulaže u širenje prodaje svojih usluga prema korisnicima što je evidentno iz donjih tablica kretanja broja korisnika po godinama.

PLIN (porast broja korisnika)

PRIRODNI PLIN									
KORISNICI	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
<i>Kućanstva</i>	11.789	17.475	18.186	18.799	19.302	19.925	20.261	20.654	21.028
<i>Gospodarstvo</i>	361	406	449	478	501	532	541	619	1.076
UKUPNO:	12.150	17.881	18.635	19.277	19.803	20.457	20.802	21.273	22.104

TOPLINSKA ENERGIJA (porast broja korisnika)

GRIJANJE	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
<i>Domaćinstva</i>	9.707	9.707	9.707	9.707	9.513	9.513	9.898	9.883	9.870
<i>Gospodarstvo</i>	139	135	135	135	106	106	112	127	140
UKUPNO:	9.846	9.842	9.842	9.842	9.619	9.619	10.010	10.010	10.010

4. TRŽIŠNA KRETANJA I NJIHOV UTJECAJ NA POSLOVANJE

4.1. Potrošnja sirovina za proizvodnju toplinske energije

U nastavku je prikazana godišnja potrošnja goriva po Energovim toplanama, koja se odnosi na prirodni plin i loživo ulje, na koju u najvećem dijelu utječe klimatski hladna ili topla zima:

GODINA:		2010	2011	2012	2013	2014
TOPLANA	VRSTA GORIVA					
G.VEŽICA	EXTRA LAKO	0	4.740	35.625	0	0
	PLIN ZEMNI	3.102.947	2.799.956	2.715.761	2.575.159	1.867.268
V-44	LAKO	206.220	192.420	182.140	17.500	0
	EXTRA LAKO	0	0	0	0	0
	SREDNJE	0	0	0	147.720	113.400
VOJAK	LAKO	1.509.660	1.488.580	1.476.280	132.000	0
	SREDNJE				1.311.100	1.107.480
KOZALA	EXTRA LAKO	1.000	7.000	2.000	0	0
	PLIN ZEMNI	1.138.066	955.102	915.213	823.937	645.464
ŠKURINJE	EXTRA LAKO	1.000	6.000	19.071	0	0
	PLIN ZEMNI	1.547.056	1.279.835	1.261.339	1.184.015	929.830
ZAMET	LAKO	836.220	714.600	668.180	49.000	0
	SREDNJE				587.620	539.140
MALONJI	PLIN ZEMNI	448.642	274.462	301.470	292.575	250.142
	EXTRA LAKO	0	1.460	0	0	0
SRDOČI	PLIN ZEMNI	757.893	610.089	551.710	510.729	378.064
PO-48	PLIN ZEMNI	1.502.091	1.249.839	1.248.210	1.112.077	909.281
	EXTRA LAKO	0	29.000	13.070	4.630	800
PO-18	PLIN ZEMNI	287.258	238.023	237.224	213.004	168.688
	EXTRA LAKO	0	1.000	4.040	0	0
PODMURVICE	EXTRA LAKO	0	2.000	0	0	0
	PLIN ZEMNI	366.402	288.167	310.067	263.263	181.099
N.TESLA I. MARINKOVIĆA	EXTRA LAKO	53.328	47.107	40.092	38.321	26.626
KRNJEVO	PLIN ZEMNI	38.497	34.348	35.131	33.013	29.846
	EXTRA LAKO	419.392	339.001	353.213	330.038	276.782
NEBODER	EXTRA LAKO	0	9.000	6.000	0	0
	EXTRA LAKO	48.131	41.159	48.139	43.449	36.393
UKUPNO	LAKO (kg)	2.552.100	2.395.600	2.326.600	198.500	0
	EXTRA LAKO (lit.)	103.459	148.466	168.037	86.400	63.819
	PLIN ZEMNI (m³)	9.608.244	8.068.822	7.929.338	7.337.810	5.636.464
	SREDNJE (kg)				2.046.440	1.760.020

4.2. Prodaja toplinske energije

Sukladno kontinuiranom ulaganju u energetska učinkovitost i edukaciju korisnika vidljivo je da se potrošnja energije za grijanje iz godine u godinu smanjuje.

Godina	2009	2010	2011	2012	2013
Ukupna isporučena količina toplinske energije - MWh	82.976	88.910	79.085	73.598	67.373

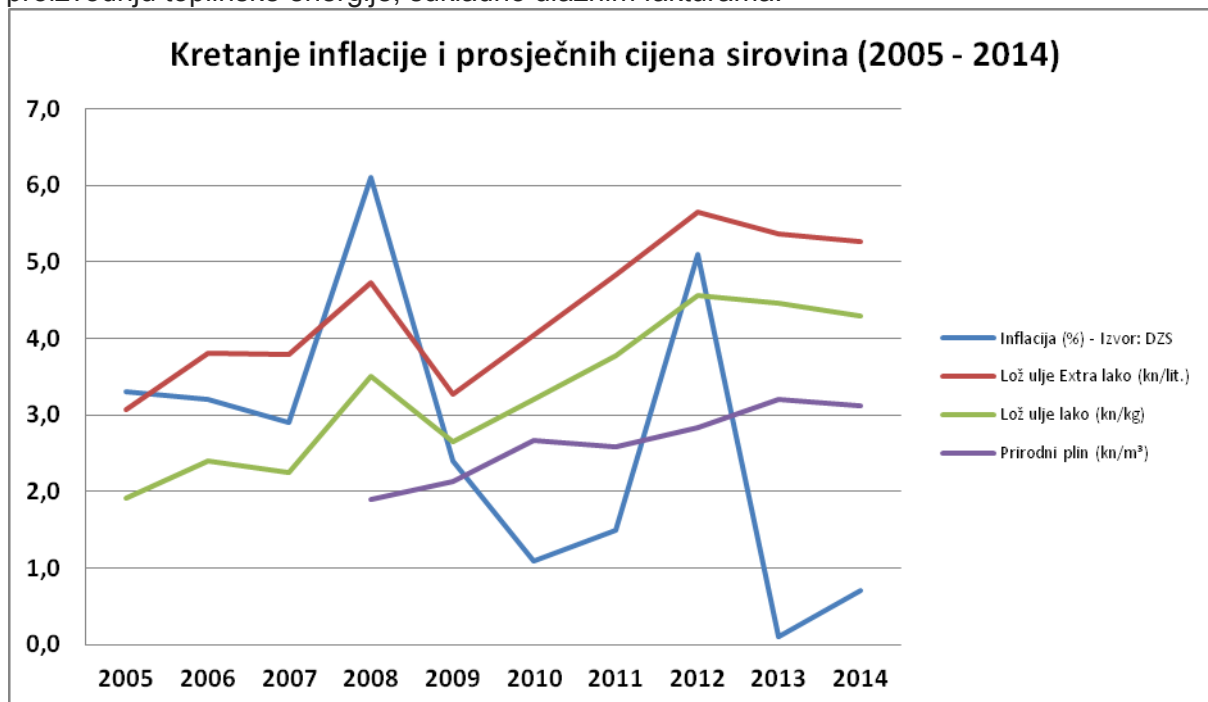
4.3. Instalirana snaga Energovih toplana i kotlovnica

Ukupna instalirana snaga toplana i kotlovnica iznosi 104 MW, na koje je spojeno 168 toplinskih stanica u kojima se nalazi 188 zajedničkih mjerila toplinske energije i 39 zasebna mjerila toplinske energije, te se grije 10.010 korisnika ukupne površine od 580.685 m².

Naziv proizvodne lokacije	Ukupno instalirana toplinska snaga proizvodnog postrojenja na pojedinoj lokaciji	Broj toplinskih stanica	Broj zajedničkih mjerila toplinske energije	Broj zasebnih mjerila toplinske energije	Broj potrošača toplinske energije	Grijana površina
	MW	-	-	-	-	m ²
Gornja Vežica	20,75	25	40	2	2.600	139.246
Vojak	14,4	42	20	25	1.119	69.688
V-44	2,5	5	3	4	197	11.339
Zamet	9,26	9	14	0	845	44.200
PO-18	2,85	1	5	0	230	6.703
PO-48	9,4	11	23	3	1.073	61.465
Podmurvice	4,15	5	5	0	427	23.493
Malonji	3,68	5	7	0	310	19.132
Kozala	9,3	10	9	1	649	45.280
Srdoči	6,1	26	26	0	777	45.564
Krnjevo	10,6	9	9	0	706	38.830
Škurinje	9,1	17	22	3	1.005	65.306
I. Marinkovića	0,38	1	1	0	37	2.021
R. Neboder	0,717	1	3	1	20	3.447
N. Tesla	0,92	1	1	0	15	4.971
SVEUKUPNO	104,107	168	188	39	10.010	580.685

4.4. Kretanje cijena sirovina

Na donjoj slici je prikazan konstantan rast cijena sirovina u kunama koje Energo plaća za proizvodnju toplinske energije, sukladno ulaznim fakturama:

4.5. Kretanje troška sirovina za proizvodnju toplinske energije

U tablici je prikazano kretanje godišnjih troškova za sirovinu za proizvodnju toplinske energije na koju u najvećem dijelu utječe cijena energenata i klimatska kretanja u toku godine, odnosno količina potrošene toplinske energije.

Troškovi sirovina TOPLINSKA ENERGIJA	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
	(u kunama)	(u kunama)	(u kunama)	(u kunama)	(u kunama)
Plin	16.758.000	25.625.738	20.846.556	22.499.994	23.847.371
Lož ulje	9.230.000	8.765.218	9.599.695	11.624.843	10.786.073
UKUPNO	25.988.000	34.390.956	30.446.251	34.124.837	34.633.444

4.6. Financijski rezultat odjela Toplinske Energija

Zbog navedenih nepovoljnih kretanja cijena sirovine i neadekvatne prodajne cijene topline koja je bila preniska za pokriće navedenih troškova odjel Toplinske energije već godinama bilježi financijske gubitke kako slijedi:

Financijski rezultat	
Godina	Toplinska energija
2003	752.647 kn
2004	281.651 kn
2005	-2.339.910 kn
2006	-2.237.789 kn
2007	-6.706.004 kn

2008	-11.274.590 kn
2009	-7.268.186 kn
2010	-15.296.881 kn
2011	-13.017.500 kn
2012	-6.621.532 kn
2013	-6.429.705 kn
Ukupno	-70.157.799 kn

5. FORMIRANJE CIJENE TOPLINSKE ENERGIJE

Cijena toplinske energije određuje se temeljem ostvarenih troškova u poslovanju energetskog subjekta za godinu koji prethode godini u kojoj se podnosi zahtjev i to na način da se svi opravdani troškovi u poslovanju razvrstavaju u dvije grupe troškova koji su temelj za izračun tarifnih stavki po osnovi instalirane snage i utrošene energije odnosno fiksnog i varijabilnog dijela.

Prilikom određivanja cijene za proizvodnju i distribuciju toplinske energije energetski subjekt dužan je Hrvatskoj energetskoj regulatornoj agenciji dostaviti na uvid sve troškove, koja temeljem analize poslovanja energetskog subjekta, kao i na temelju usporedne analize troškova i učinkovitosti poslovanja proizvođača toplinske energije utvrđuje djelomični i/ili cjelokupni iznos pojedinih fiksnih troškova. Kao dokaz o učinjenim varijabilnim troškovima (troškovima za nabavku goriva) energetski subjekt dužan je Hrvatskoj energetskoj regulatornoj agenciji dostaviti na uvid sve fakture za kupljeno gorivo temeljem koji se opravdava traženi iznos za varijabilni dio cijene toplinske energije.

Na zahtjev Agencije proizvođač toplinske energije dužan je dostaviti i druge podatke i informacije potrebne za određivanje iznosa tarifnih stavki. Po završetku analize, Hrvatska energetska regulatorna agencija donosi odluku o odobrenju odnosno o odbijanju zahtjeva i istu dostavlja proizvođaču toplinske energije u roku od 30 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva.

Hrvatska energetska regulatorna agencija može svojom odlukom samostalno odrediti iznos tarifnih stavki za proizvodnju toplinske energije, uvažavajući odredbe Metodologija.

5.1. Tarifne stavke za toplinsku energiju

Tarifne stavke za toplinsku energiju koje plaćaju Energovi korisnici (kao i svi drugi korisnici toplinske energije u RH i EU) odnose se na, energiju i snagu.

Fiksni troškovi (instalirana snaga) podrazumijevaju:

- Materijalne troškove – troškovi materijala (električna energija, administracija, sitan inventar i sl.)
- Ostale vanjske troškove – troškovi usluga (npr. usluge održavanja i zaštite, troškovi tekućeg održavanja, usluge revizije i procjene vrijednosti poduzeća)
- Troškove osoblja – plaće djelatnika
- Ostale troškove poslovanja (npr. potpora zbog bolesti, invalidnosti, smrti, premije osiguranja dugotrajne materijalne imovine, bankovne usluge i troškovi platnog prometa, porezi, troškovi koncesije i sl.)
- Troškove vrijednosnog usklađenja (npr. vrijednosno usklađenje dugotrajne materijalne/nematerijalne imovine)
- Troškove rezerviranja (npr. po sudskim sporovima)
- Ostale poslovne rashode (npr. rashodi/otpisi nematerijalne i materijalne imovine)
- Amortizaciju reguliranih sredstava (npr. građevinski objekti, postrojenja i oprema, alati i sl.)

Varijabilni troškovi (energija) podrazumijevaju:

- Troškove za proizvodnju/distribuciju toplinske energije odnosno dobavu energenta (utrošeno gorivo-energent)

5.2. Naknada za djelatnost kupca

Naknada za djelatnost kupca u sebi sadržava slijedeće troškove:

- Troškove usluga (vođenje pogona toplinske podstanice, redovno obavljanje kontrolnog obilaska toplinske podstanice, te upis (eventualnih zapažanja) u pogonski dnevnik podstanice, pri svakom obilasku toplinske podstanice pregled funkcionalnosti i ispravnosti uređaja i opreme, čišćenje prostora i zamjena sitnog potrošnog materijala, nadopuna i održavanje tlaka u sustavu, podešavanje mjerno-regulacijske opreme u dogovoru s Ovlaštenim predstavnikom suvlasnika, obavještanje, po završetku ogrijevne sezone, pisanim putem upravitelja i Ovlaštenog predstavnika suvlasnika o neophodnim popravcima i održavanju podstanice tijekom ljetnog razdoblja)
- Materijalne troškove (uredski materijal, inventar, potrošena energija u administraciji i sl.)
- Poslove vođenja analitičkog knjigovodstva po svakoj zgradi/građevini
- Troškove osoblja odnosno plaća djelatnika zaposlenih na poslovima kupca toplinske energije
- Troškove dobave i prodaje toplinske energije odnosno obračuna i naplate prema krajnjim kupcima

6. BROJ ZAPOSLENIH

Na dan 20.02.2014. u Energu je bilo zaposleno 150 ljudi raspoređenih prema organizacijskim jedinicama, od toga u Toplinskoj energiji je zaposleno 50 ljudi, a prosječna plaća iznosi 5.800 kuna neto.

ENERGO

Broj zaposlenih	20.02.2014.
PLIN	58
TOPLINSKA ENERGIJA	50
JAVNA RASVJETA	13
ZAJEDNIČKE SLUŽBE	29
Ukupno	150

TOPLINSKA ENERGIJA

Broj zaposlenih	20.02.2014.
PROIZVODNJA	37
DISTRIBUCIJA	10
OPSKRBA	3
Ukupno	50

7. KRONOLOGIJA ENERGOVIH ZAHTJEVA PREMA HERA-I

Toplinska energija kao jedna od osnovnih djelatnosti trgovačkog društva Energo već je dugi niz godina suočena sa izuzetno teškim uvjetima u poslovanju što je u konačnici rezultiralo konstantnim negativnim trendom financijskih rezultata i začaranim krugom koji se u posljednje vrijeme svodi na „preživljavanje“ s osnovnim i jedinim ciljem zadovoljavanja potreba naših korisnika u smislu nesmetane isporuke toplinske energije.

Potaknuti valom nezadovoljstva i nerazumijevanjem naših korisnika te analizirajući posljednju dekadu u poslovanju smatramo da je sazrijelo vrijeme da se podvuče crta i da se naše korisnike detaljnije informira o svemu odnosno kroz što je sve djelatnost prolazila posljednjih godina te da se ozbiljno razmisli da li ova djelatnost uopće ima budućnost.

Radi što bolje slike i pregleda događanja koja su dovela do ovakve situacije vrlo je bitno vratiti se unatrag 10-tak godina kada zakonska regulativa nije poznavala potrebe za strogim kriterijima ponašanja na tržištu energije, drugim riječima nije se pretjerano davalo na važnosti i kontroli energetske potrebe Republike Hrvatske. Nadalje, postojao je tu i još jedan bitan faktor a to su cijene energenata koje također nisu bilježile nikakve veće oscilacije i samim time omogućavale uvjetno rečeno „rastrušeno ponašanje“.

Tada, u to vrijeme a temeljem važećeg Zakona o komunalnom gospodarenju, odluke o promjeni cijene toplinske energije donosila je isključivo Jedinica lokalne samouprave, dakle Gradsko vijeće, koje obzirom na prilično stabilno kretanje cijena energenata nije trebalo donositi rigoroznije odluke o promjeni cijene toplinske energije.

Započinjanjem predpristupnih pregovora Republike Hrvatske za ulazak u Europsku uniju a čemu je osnova usklađivanje postojećih Zakona Republike Hrvatske sa pravnom stečevinom Europske unije na neki način započinju problemi u ovoj djelatnosti kao i što dolazi do izražaja nesposobnost Vlade RH, resornog Ministarstva i Hrvatske energetske regulatorne agencije da idu u korak i da prate trendove u smislu zakonske regulative kako bi se svim poduzećima koja se bave toplinarstvom omogućila što lakša tranzicija te usklađivanje kao i priprema za tržišnu utakmicu koja ih nedvojbeno očekuje.

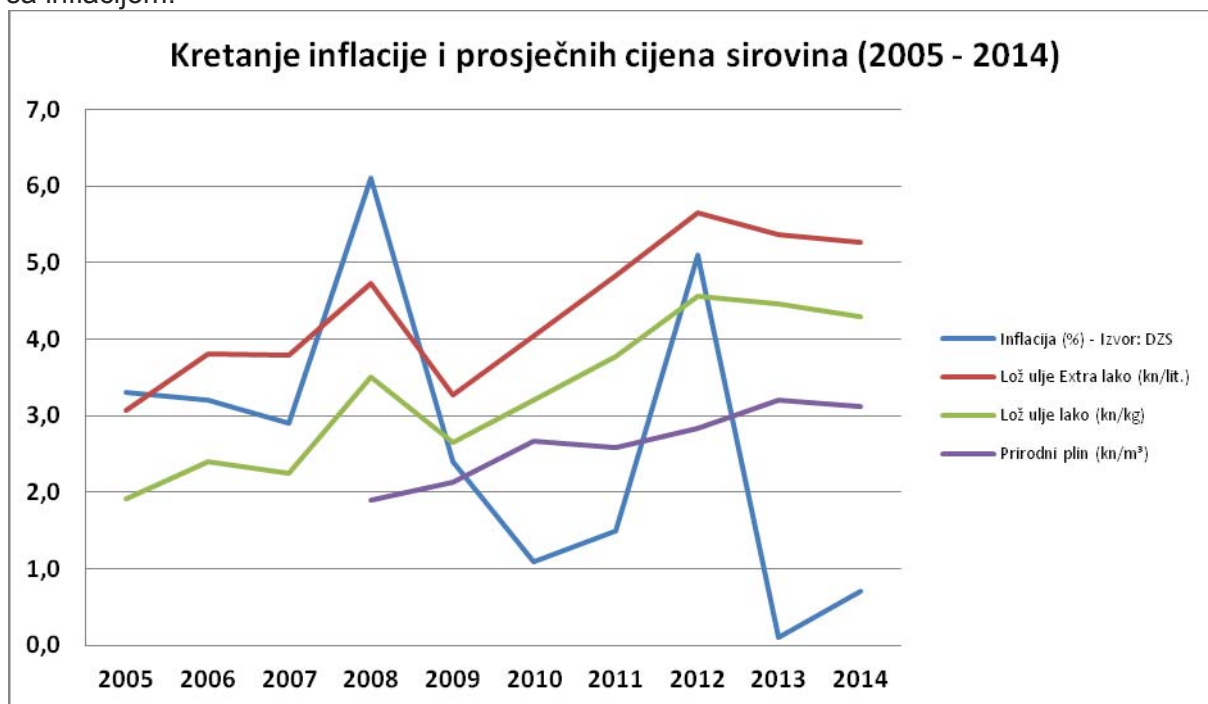
Energo je bio prilično dobro informiran i svjestan situacije u kojoj se nalazi energetika u RH prvenstveno iz razloga što su u suvlasništvu bile tvrtke iz Njemačke i Italije koje su na vlastitoj koži osjetile što znači tržište, što znači zakonska regulativa i koje su posljedice ukoliko energetski subjekt pravovremeno ne započne sa pripremom i usklađivanjem svojeg poslovanja sa novim uvjetima na tržištu. A što smo nebrojeno puta dokazali počevši od modernizacije toplana na jeftiniji i ekološki prihvatljiviji energent – prirodni plin, otvaranjem energetske kutke i informiranjem javnosti/korisnika o važnosti uštede i energetske učinkovitosti pa sve do projekta Futura, subvencioniranja ugradnje razdjelnika u suradnji sa Fondom za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

S obzirom da smo posjedovali „informacije iz prve ruke“ nebrojeno smo puta prilikom održavanja sastanaka i kroz dopise resornom Ministarstvu i Hrvatskoj energetske regulatornoj agenciji ukazivali na važnost zakonske regulative i pozivali na što brže donošenje podzakonskih akata kojima bi se regulirale cijene usluga – tarife.

Stupanjem na snagu Zakona o energiji iz 2002. godine djelatnost toplinske energije prestaje biti dio i nadležnost Jedinice lokalne samouprave i tada u biti počinje „crno doba“, bolje rečeno sumrak toplinarstva u gradu Rijeci i Republici Hrvatskoj. Čisti dokaz koliko su Vlada RH, resorno Ministarstvo i regulatorna Agencija nespremno dočekali Zakon o energiji je taj da je Tarifni sustav za usluge energetske djelatnosti proizvodnje, distribucije i opskrbe toplinskom energijom donesen sa zakašnjenjem od 4 godine.

Za svo to vrijeme Energo je u nekoliko navrata upućivao zahtjeve na adresu resornog Ministarstva za promjenu cijene toplinske energije i apelirao na važnost odobrenja korekcije cijene jer su ulazni energenti doživjeli višestruka povećanja. Naravno, odgovore ne možemo podastrijeti jer ih nažalost nije ni bilo.

U nastavku je prikazan graf kretanja cijena goriva na temelju zaprimljenih faktura kao u usporedbi sa inflacijom.

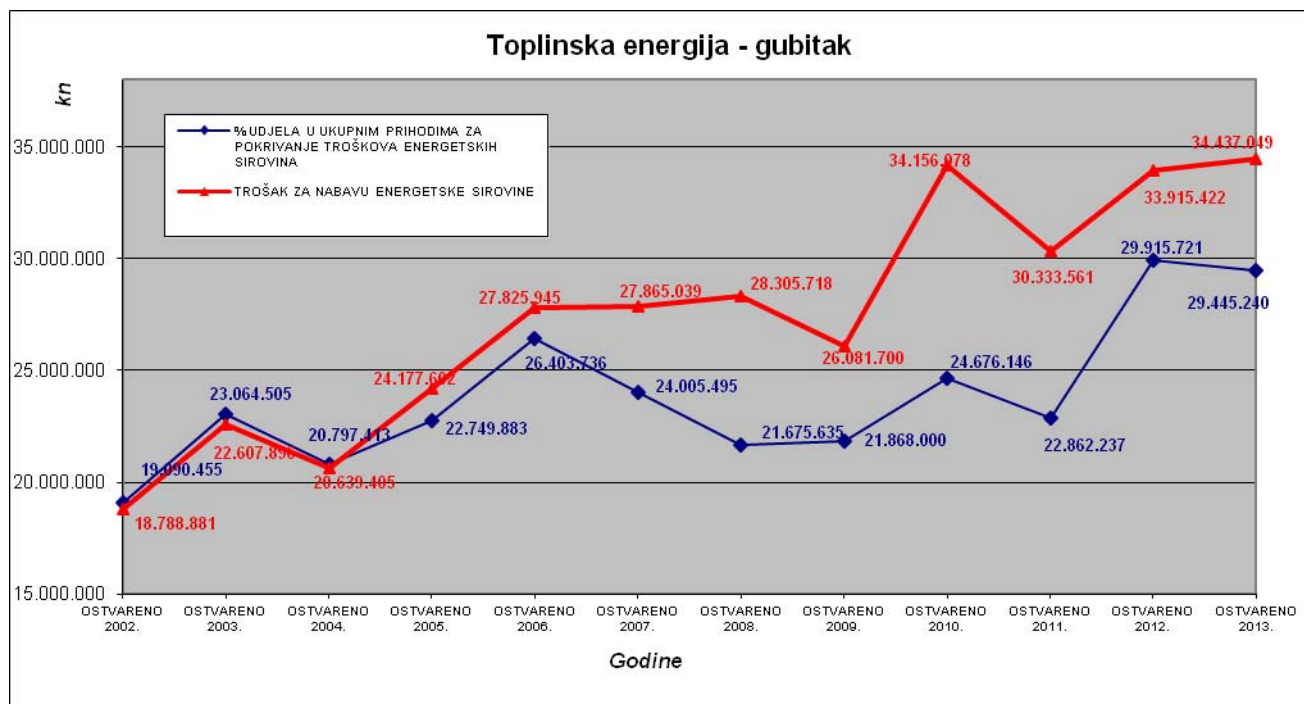
Odmah po stupanju na snagu važećeg podzakonskog akta - Tarifnog sustava, Energo je uputio službeni zahtjev za povećanje cijena toplinske energije 01. rujna 2006. godine. Zahtjev nije uvažen. Uslijedili su novi zahtjevi kroz naredne godine, no bez pozitivnog odgovora.

31. siječnja 2009. godine odlukom Vlade RH stupile su na snagu nove visine tarifnih stavki za koje se ne zna temeljem kojih podataka su dobivene no bile su niže u odnosu na tražene zahtjeve za povećanje. Energo i dalje šalje zahtjeve, no odgovor i dalje nije pozitivan.

Tek 01. siječnja 2012. godine odobreno je povećanje cijena, ali opet niže nego što je bilo zahtijevano i neproporcionalno povećanju cijena energenata.

Energo je HERA-i do sada uputio 6 službenih zahtjeva za povećanje cijena toplinske energije od čega je prihvaćen samo 1 zahtjev (od 1. siječnja 2012. godine), ne uključujući posljednji zahtjev koji je izrađen sukladno novoj Metodologiji utvrđivanja iznosa tarifnih stavki a temeljem kojega su formirane nove cijene. Predmetni zahtjevi su prilikom podnošenja uvijek računati na bazi prošlih razdoblja a što nije bilo dostatno za pokrivanje stvarnih troškova nabavke energenta. U nastavku je graf koji prikazuje da prihodi koje je Energo ostvarivao od isporuke/naplate toplinske energije nisu bili dostatni za pokrivanje troškova nabave energenta ne uzimajući u obzir stalne troškove.

Posljedica takvog pristupa određivanju cijena je financijski gubitak Energa, koji je posljedično doveo do nelikvidnosti te je Energo bio primoran, da naši sugrađani ne bi ostali bez toplinske energije, financirati tu nelikvidnost nepovoljnim kratkoročnim zaduživanjem.

Unatoč svemu Energo je i dalje ustrajao i dalje nastavljao ulagati u infrastrukturu i modernizaciju toplana kako je prikazano u drugom poglavlju ovoga dokumenta pod nazivom Investicije Energa.

Nadalje, trošak zagrijavanja prostora i potrošne tople vode predstavlja značajnu stavku u svakom kućanstvu i svakako je potrebno da se sa toplinskom energijom u njenom korištenju postupa racionalno. S tim ciljem i Energo je vodio svoje poslovanje prethodnih godina, pa ćemo svakako istaknuti činjenicu da nismo svoje, kako neki kažu lagodno poslovanje, branili olakotnim poskupljenjima svojih usluga, već naprotiv.

Činjenice su slijedeće:

- u razdoblju od 2004. do 2008. godine izgradili smo 160 km nove plinske mreže za prihvrat prirodnog plina kao energenta za građane Rijeke i okolice što je omogućilo prestanak proizvodnje i korištenja skupljeg gradskog, a kasnije miješanog plina,
- u razdoblju kad je bio stalni rast cijene naftnih derivata plinificirali smo dvanaest toplana, odnosno kotlovnica gdje god je to bilo moguće na način da niti jednog dana nisu bili prekidi isporuke toplinske energije iako se radilo o zahtjevnim rekonstrukcijama, a čime je osiguran jeftiniji i ekološki prihvatljiviji energent,
- ugradili smo mjernu opremu u svim toplinskim podstanicama i organizacijski stvorili preduvjete za ugradnju mjernih uređaja - razdjelnika troškova kod korisnika usluge, na način da su građani snosili približno samo polovicu troškova,
- prilagođavali poslovanje u gotovo neprekidnim zakonodavnim promjenama u sektoru toplinarstva, promjenama koja su povećavala troškove poslovanja, rascjepkala postojeće sustave i u konačnici dala loša rješenja.

Iako su pitanja brojna, ovom prilikom najprije ćemo dati jasan odgovor na pitanje koje kod mnogih stvara dvojbe, a odnosi se na visinu poskupljenja, primjera radi, za jedan stan od 60 m², koji potroši za grijanje u toku jedne godine 6000 kWh.

Prije poskupljenja trošak za energiju od 6000 kWh i za cijenu od 0,46 kn/kWh bio je 2.760,00 kn godišnje, a godišnji trošak za snagu ovog stana od 7,8 kW i za 24,13 kn/kW bio je 2.258,57 kn, dakle ukupno 5.018,57 kn.

Nakon poskupljenja godišnji trošak za energiju od 6000 kWh i za cijenu od 0,625 kn/kWh sad je 4.500,00 kn, a godišnji trošak za snagu ovog stana od 7,8 kW i za 24,13 kn/kW ostao je 2.258,57 kn, dakle ukupno 6.008,57 kn.

Godišnji trošak grijanja poskupio je 990,00kn, tj. za 20%.

Potrebno je reći da je nakon ovog poskupljenja opskrba toplinskom energijom u Rijeci postala vodeća u Hrvatskoj, ali i da toplifikacijski sustavi u gradovima gdje oni postoje nisu u dobrom dijelu usporedivi. Primjera radi, Toplana Karlovac radi samo u sezoni grijanja, proizvodnja je centralizirana na jednom mjestu što značajno smanjuje troškove održavanja i opsluživanja, za razliku od Energa gdje je proizvodnja dislocirana na 20 lokacija i pogoni rade u najvećem dijelu i u ljetnom razdoblju za pripremu potrošne tople vode kada se cijeli toplifikacijski sustav zagrijava i održava na radnoj temperaturi kod vrlo male potrošnje toplinske energije, te se za to vrijeme ostvaruju značajni gubici, koji se u konačnici moraju prelići u cijenu ovako proizvedene toplinske energije. Ukoliko se pak napravi usporedba sa značajno nižom cijenom grijanja u Zagrebu tada je svakako potrebno istaknuti kad bi Energu bilo omogućeno nesmetano poslovanje sa gubicima koje je stvorila srodna tvrtka u Zagrebu tada bi građani Rijeke imali potpuno besplatno grijanje slijedećih 30 godina.

Potrošnja toplinske energije u 2014. godini smanjena je samo u odnosu na 2013. godinu za 24%, a u višegodišnjem periodu od kad su ugrađena mjerila toplinske energije smanjena je za gotovo 45%.

Analiza potrošnje u prosincu ukazuje da veliki postotak stanova u stambenim zgradama sa razdjelnicima troškova grijanja nema potrošnju toplinske energije, ili je ona minimalna, što ukazuje na korištenje alternativnih izvora topline. Kod takvih stanova fiksni troškovi premašuju trošak energije, što nadilazi potrebnu racionalnost za ostvarenje ušteda kod zagrijavanja.

Nadalje, pokazatelji su takvi da bi normalnim korištenjem grijanja svih stanara u zgradi, dakle za one stanare koji su imali hladne radijatore, odnosno očitavanje 0 impulsa, računi bili veći zavisno od veličine stana za 200 do 500 kn, odnosno ukupan maksimalni trošak za stan od 67 m² bi bio približno 900 kn.

Ovaj nemali mjesečni trošak od ove sezone grijanja građani ukoliko žele mogu preraspodijeliti u godišnjem razdoblju na način da su omogućene uplate jednakim akontacijskim iznosima.

Centralni toplinski sustavi sa proizvodnjom toplinske energije u postrojenjima toplana, sa distribucijskom mrežom koja opskrbljuje toplinskom energijom veći broj zgrada imaju donji prag rentabilnosti koji je uvjetovan minimalnom isporukom toplinske energije.

Ovo niti u kom slučaju ne treba shvatiti kao poziv građanima koji su korisnici naše usluge da uvećavaju svoje troškove nepotrebnim zagrijavanjem prostora u kojima borave, već da u slučaju nedostatne temperature prostora uključe ogrjevnja tijela koja su im za tu namjenu i ugrađena.

Korištenje alternativnih izvora topline u zgradama koje su priključene na distribucijsku mrežu toplana može dovesti do negativnih posljedica, u konačnici do neisplativosti rada cijelog toplifikacijskog sustava, pa i do njegovog gašenja.

Potrebno je naglasiti i da pad cijene naftnih derivata utječe na promjenu cijene grijanja za približno 1%, ali se ova pozitivna mjera nažalost istopila i značajno više u smanjenju godišnje potrošnje za već prethodno spomenutih 24%.

Još jedan od projekata koji je orijentiran ka budućnosti i kojim potvrđujemo da je Energo ispravno postupio pogotovo osvrnemo li se na važeću Zakonsku regulativu je projekt ugradnje razdjelnika je temeljem ugovora o sufinanciranju ugradnje razdjelnika i termostatskih između Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitosti te Grada Rijeke do sada objavio 3 faze natječaja za ugradnju razdjelnika i termostatskih ventila.

U sve tri faze na predmetni natječaj prijavilo se ukupno 115 stambenih zgrada, od čega je 95 uspjele zadovoljiti tražene kriterije i ugraditi predmetnu opremu. Razlog zbog kojeg nisu sve zgrade uspjele realizirati ugradnju je iskorištenost predviđenih novčanih sredstava (od strane FZOEU) ili zbog nepotpune dokumentacije.

Kroz sve tri faze, sami korisnici centralnog grijanja, preko svojih Upravitelja zgrada, odabrali su tvrtke Brunata i Ti-san za dobavljače opreme koja je ugrađena u njihove stanove.

Ukupna vrijednost prihvaćenih ponuda kroz sve tri faze iznosi 11.773.985 kn od kojih su 2.291.254 kn sufinancirane od strane grada Rijeka odnosno u iznosu od 3.348.125 kn od strane FZOEU dok su razliku od 52% financirali vlasnici samostalnih uporabnih cjelina. Sukladno zaprimljenim ponudama i izvješćima o ugradnji kroz sve tri faze natječaja ukupno je ugrađeno 24.759 razdjelnika i 23.730 termostatskih ventila u 6.298 stanova (ukupan broj korisnika 10.010).

Važno je naglasiti da je obračun s razdjelnicima zapravo raspodjela očitane potrošnje s glavnog mjerila zgrade na sve korisnike, proporcionalno udjelu potrošenih impulsa na razdjelnicima. Raspodjela se radi sukladno Pravilniku o način raspodjele i obračunu troškova za isporučenu toplinsku energiju, kojeg je donijelo Ministarstvo gospodarstva i u kojem se točno propisuju modeli i načini raspodjele ukupno utrošene toplinske energije očitane na zajedničkom mjerilu toplinske energije ugrađenom u podstanici zgrade. Raspodjeljuje se, dakle, zajednička očitana potrošnja, u prosjeku 30% manja, i ne može biti naplaćeno više nego što je očitano.

U nastavku slijede bitne činjenice i zakonski rokovi vezani za razdjelnike topline, njihovu ugradnju, te ostvarivanje ušteda:

- **Pravilna regulacija topline** je prvi uvjet uštede, što znači da kao i svaki drugi mjerač, razdjelnik će zabilježiti potrošnju, ali je neće sam od sebe smanjiti.
- Novi korisnici često misle da će uštediti ugase li sve radijatore u stanu osim jednog, u pravilu najvećeg. Radijator kojeg koriste, u tom slučaju, mora kontinuirano isporučivati visoku količinu energije kako bi održavao toplinu, jer je ostatak stana pothlađen. Stoga se mnogi iznenade računom, 'iako je radio samo jedan radijator'.
- Sustav naplate grijanja po kvadraturi ne motivira korisnike na smanjenje topline u prostoru, stoga su otvoreni prozori iznad vrućih radijatora čest prizor u zgradama bez razdjelnika.
- Uvođenjem razdjelnika, stanari imaju mogućnost uštediti, ali to nekima podrazumijeva i smanjenje komfora na kojeg su navikli. Preporučena temperatura od 22°C po danu i 16°C po noći nekim korisnicima zvuči prenisko. S druge strane, 1°C više podrazumijeva 6% više potrošnje energije i, posljedično, veće troškove.
- Novi korisnici uglavnom trebaju i do nekoliko mjeseci za postizanje omjera komfora i troška koji odgovara njihovim životnim prilikama, potrebama i mogućnostima.
- Stanovi u 'nepovoljnom položaju' trebaju više energije za zagrijavanje, tj. postavlja se pitanje što je sa stanarima koji reguliraju potrošnju, održavaju temperaturu na preporučenim razinama, ali i dalje ne uspijevaju smanjiti račun za grijanje? Razlog je gotovo uvijek isti i posljedica je karakteristika stana i/ili zgrade.
- Stanovi sjeverne orijentacije, na vrhu zgrade ili iznad nezagrijanih garaža ili prolaza, pogotovo u zgradama s lošom izolacijom i stolarijom su najčešći primjeri. Takvi stanovi troše više toplinske energije da bi se zagrijali na preporučenih 22°C od stanova u istoj zgradi koji se nalaze u toplinski povoljnijem položaju. Iskustva poput 'susjed je dobio manji račun za veći stan' ili 'račun mi je isti, a manje se grijem' gotovo uvijek posljedica objektivnih karakteristika stambenog prostora, zbog kojih takvi stanovi jednostavno troše više energije od ostalih.

U nastavku slijedi detaljnije o zakonskom roku za ugradnju razdjelnika troškova toplinske energije i termostatskih ventila propisanih Zakonom o tržištu toplinske energije (članak 52.):

- (2) Svi vlasnici samostalnih uporabnih cjelina unutar zgrade/građevine izgrađene do dana stupanja na snagu ovog Zakona koje imaju **više od 70** (sedamdeset) samostalnih uporabnih cjelina, a spojene su na toplinski sustav, dužne su ugraditi uređaje iz članka 33. stavka 1. ovog Zakona do **31. 12. 2015.** u svaku samostalnu uporabnu cjelinu.
- (3) Svi vlasnici samostalnih uporabnih cjelina unutar zgrade/građevine izgrađene do dana stupanja na snagu ovoga Zakona koje imaju **2 (dvije) ili više samostalnih uporabnih cjelina**, a spojene su na toplinski sustav dužne su ugraditi uređaje iz članka 33. stavka 1. ovog Zakona do **31. 12. 2016.** u svaku samostalnu uporabnu cjelinu.
- (4) U zgradi/građevini mogu se ugrađivati uređaji **samo jednog proizvođača mjernih uređaja** kojega vlasnici samostalnih uporabnih cjelina u zgradi/građevini slobodno izaberu, a kako bi se omogućio jedinstveni sustav očitavanja i naplate isporučene toplinske energije.

Mišljenje i preporuka

Razumijemo ogorčenost činjenicom da je do poskupljenja toplinske energije u gradu Rijeci došlo u zaista nepovoljnom trenutku i u općem kontekstu loše ekonomske situacije u zemlji, a kontradiktorne i ponekad neprimjenjive informacije kojima smo izloženi dodatno utječu na nerazumijevanje i frustraciju građana. Ipak, važno je napomenuti da su promjene cijena toplinske energije u našem gradu, iako nepovoljne, zaista realne i opravdane, te da su svi potezi Grada Rijeke i Energa učinjeni sukladno propisima i pod stalnim nadzorom Hrvatske energetske regulatorne agencije.

Kako je poskupljenje grijanja u toplinskim sustavima kojima upravlja Energo postala već nezaobilazna tema u svim medijima i to gotovo svakodnevno, smatramo se dužnim očitovati se na iznesene informacije koje su u dobrom dijelu tendenciozne i ne pružaju cjelovitu sliku, pa se onda vrlo lako može zaključiti da nitko od korisnika Energovih usluga nije zadovoljan, da se svi žele izdvojiti iz sustava i da vlada opće stanje agonije kako to vole istaknuti npr. u udruzi stanara.

Najprije želimo pozdraviti napore svih zainteresiranih sudionika iz bilo kojeg segmenta toplinske djelatnosti da se pronađu možda bolja, ili neka alternativna rješenja i podupiremo svaku aktivnost koja je u cilju učinkovitijeg korištenja toplinske energije.

Time mislimo na već nemali broj stambenih zgrada koje su obnovile fasade i investirale u toplinsku izolaciju građevinskog dijela i na taj način smanjile toplinske gubitke. Isto tako, unatoč svih negativnosti koje su izašle sada na vidjelo kroz enormne račune pojedinih korisnika, a kao posljedica, mora se naglasiti, nepravilne raspodjele troškova grijanja unutar zgrade prethodna dva mjeseca, i dalje podupiremo ugradnju razdjelnika troškova, jer to jesu uređaji koji po svojoj namjeni trebaju služiti korisniku usluge da upravlja svojim troškovima.

Obzirom na glasne prigovore na visinu troška pojedinih korisnika koji su dobili račune za grijanje u iznosima čak i preko 5.000,00 kn potrebno je obrazložiti obim i uzroke nastale situacije.

Iznos troška pojedinog korisnika u višestambenoj zgradi koja je ugradila razdjelnike troškova na radijatore određuje se primjenom Pravilnika o načinu raspodjele i obračuna troškova za isporučenu toplinsku energiju kojeg je donijelo Ministarstvo gospodarstva.

Unutar ovog Pravilnika postoje i sada odredbe koje omogućuju izbor različitih modela raspodjele i to od strane ovlaštenog predstavnika stanara zgrade. Pokazalo se, da su i sada neke zgrade svojim odabirom modela imale uravnoteženiju raspodjelu troška unutar zgrade i nije bilo vrtoglavih iznosa računa. Također valja naglasiti kako Energo nije u mogućnosti utjecati na model raspodjele na nikakav način. To čine stanari samostalno.

Koliko se može ovom prilikom, pojasniti ćemo nedostatke Pravilnika u najkraćim crtama.

Raspodjela troškova energije unutar jedne zgrade može biti dijelom prema površini grijanja, a dijelom prema očitanim impulsima sa razdjelnika. Situacija, u kojoj se većinski dio toplinske energije dijeli prema očitanim impulsima može dovesti do toga da netko tko je koristio radijatore za grijanje u normalnom režimu, na svoj teret prihvati i veći dio troška zagrijavanja cjelokupnog zajedničkog razvoda zgrade, a iz razloga jer je određen broj stanara imao u potpunosti isključene radijatore sa nula očitanih impulsa. Budući da se dijeli cjelokupna energija koja je isporučena zgradi, i ukoliko je odlučeno da se cjelokupna energija većinski ili npr. 90% dijeli sukladno udjelima očitanih impulsa, posljedica toga je da je korisnik sa normalnim režimom grijanja prihvatio u tom dijelu i trošak zagrijavanja zajedničke instalacije. Posljedica je račun za tog korisnika od 2.500,00 , 3.000,00 kn ili 5.000,00 kn.

Iz prethodno navedenog istovremeno se nameće pitanje da li stanar koji nije koristio radijatore ima pravo neplaćanja dijela troška centralnog grijanja. Odgovor na ovo pitanje je – nema pravo neplaćanja. A zašto?

Toplinska energija prema osnovnom zakonu termodinamike kreće uvijek od toplijeg dijela prema hladnijem, dakle od zagrijanih cijevi prema okolnom prostoru, od toplog stana prema stanu koji se ne grije. Pogrešan je stav - da je radijator jedini izvor topline, pogrešan je i stav da zagrijani zajednički toplinski razvod predstavlja gubitak topline od kojeg nitko nema koristi, i da zagrijani zidovi nisu akumulatori topline bez čega bi jutarnja temperatura u stanovima prije starta grijanja bila značajno niža od 15°C.

Uvažavajući navedene fizikalne zakonitosti, te u cilju njihovog preslikavanja u modele raspodjele toplinske energije uputili smo zahtjev za izmjenama navedenog Pravilnika kojima se mora osigurati svrsishodnost ugradnje razdjelnika, ali koje moraju uzeti u obzir pravilniju raspodjelu toplinske energije u nemjerljivom dijelu instalacije .

Naša je preporuka svim zgradama da se u međuvremenu izabere model raspodjele koji će raspodjelu toplinske energije uzeti na način koji je 50% prema grijanoj površini stana i 50% prema očitanim impulsima jer je to model koji najbliže popraća stvarno rasprostiranje topline unutar zgrade.

U cijeloj ovoj novonastaloj situaciji stvorena je slika da Energo gotovo od svih građana na toplinskom sustavu naplaćuje od dvije do pet tisuća kuna za mjesečne troškove grijanja.

U nastavku iznosimo slijedeće činjenice.

Ukupan broj korisnika, od 9870 postojećih, koji su za mjesec siječanj 2015. platili za uslugu grijanja prostora i potrošne tople vode preko 1.500,00 kn, je 375 korisnika ili 3,8 %.

Prosječan ukupni trošak svih korisnika centralnog grijanja u gradu Rijeci u istom mjesecu je 726 kuna a u prosincu 2014. godine 685 kn. Za ista dva mjeseca prije poskupljenja dakle prosinac 2013. Iznosi 571 kn a za siječanj 2014. 576 kn.

Zbog, u zadnje vrijeme često spominjanih Rastočina kao primjer dati ćemo podatke za stambeni neboder na Rastočinama 3, sa 158 stanova koji ima raspodjelu prema razdjelnicima utroška.

Ukupno je 9 korisnika sa računima preko 1.500 kn, a najveći pojedinačni trošak je 2.328 kn. Stanovi su veličine od 50 m² do 80 m², 64 stana je sa ukupnim troškom do 600 kn, 38 stanova je od 600 do 900 kn, 30 stanova je od 900 do 1.200 kn, 17 stanova od 1.200 do 1.500 kn. Prosječni trošak ove zgrade u siječnju, za grijanje prostora i potrošne tople vode je 805 kn.

Zgrada na adresi Zdravka Kučića 3 s toplinskom izolacijom fasade u siječnju je potrošila samo za grijanje prostora prosječno 619 kn po stanu.

Potrebno je naglasiti da se radi ipak o najhladnijem mjesecu u godini, i svi bi naredni mjesečni troškovi trebali biti manji.

Dolazimo do pitanja skupoće usluge grijanja koju daje Energo, a koje se stalno nameće u usporedbi sa drugim gradovima u Hrvatskoj ili u usporedbi sa alternativnim načinima zagrijavanja.

Ako se zanemari cijena grijanja u Zagrebu i svim ostalim gradovima gdje se tvrtke kćeri HEP-a bave toplinarstvom, budući da je to više pitanje odluka koje i ne donose sami toplinari i nema se nikakve veze sa stvarnom cijenom koštanja usluge, usporedbu je najispravnije postaviti sa gradom Karlovcem gdje je srodna tvrtka slične veličine (oko 110 MW, cca 200 zgrada) kao i Energo.

Za razliku od Karlovca koji ima jednu centralnu toplanu, Energo upravlja sa 15 svojih toplana/kotlovnica na 15 različitih lokacija. Energo u sustavu ima 47 kotlovskih jedinica, preko 150 crpki, 15 dimnjaka visina i do 100 m, uglavnom razne tehničke opreme u omjeru deseterostruko većem nego u Karlovcu. Broj lokacija množi u istom omjeru i broj kotlovničara. Dakle, sama tehnologija proizvodnje uvjetuje da u ovom dijelu troška, Energo i mora biti skuplji.

U drugom dijelu troška, a to je trošak isporučene toplinske energije koju toplana u Karlovcu isporučuje samo u tijeku ogrijevne sezone, ali ne i ljeti za zagrijavanje potrošne tople vode, proističe razlog da su i tehnološki uvjeti distribucije toplinske energije povoljniji u Karlovcu nego u Rijeci.

Drugim riječima, ukoliko toplinski sustav radi u uvjetima koji su najbliže projektiranim tada takav sustav radi najbolje.

U Rijeci, toplinski sustavi projektiraju se i kapacitivno su dimenzionirani za projektno najnižu temperaturu, koja je za Rijeku -6°C. Ovako niske temperature za primorsku klimu nisu česte, i mali je broj dana kad toplana radi pod punim opterećenjem i kad se sva proizvedena toplinska energija isporuči korisnicima. Karlovac sa kontinentalnom klimom traži pogonske uvjete koji su ipak bliskiji projektiranim i cijeli se sustav učinkovitije koristi. Tome naprotiv, kad se cijeli takav sustav, toplana sa distribucijskom mrežom, podiže na radnu temperaturu ljeti kad je potrošnja minimalna, kad je cirkulacija tople vode u kilometarskoj mreži stalna i uglavnom samoj sebi svrha, učinkovitost sustava pada i do 50%.

Dakle, da postoji mogućnost zaustavljanja pogona u ljeti, to bi povećalo godišnju učinkovitost i direktno uvjetovalo smanjenje cijena građanima za barem 10-tak posto.

Kod usporedbe sa alternativnim načinima grijanja nije fer i nije pošteno uspoređivati individualne račune za grijanje, jer oni ipak većim dijelom zavise o željama i navikama ukućana.

Točan podatak može dati samo usporedba troška za istu količinu potrošene energije koja je dobivena iz različitih energenata.

U danoj tablici prikazani su podaci za godišnji trošak energije dobivene iz ogrijevnog drva, ekstra lakog lož ulja, električne energije, prirodnog plina, iz ukapljenog naftnog plina i trošak grijanja putem toplinskog sustava kojim upravlja Energo.

	POTROŠNJA ENERGIJE kWh	POTROŠNJA ENERGENTA GODIŠNJE	CIJENA kn	TROŠAK ENERGENTA kn	OSTALI TROŠKOVI kn	UKUPNI TROŠAK kn
OGRIJEVNO DRVO	7000	6 (prostorni metar)	350 kn/m	2100,00	300	2400
EKSTRA LAKO LOŽ ULJE	7000	780 lit	5,20 kn/lit	4048	1622	5670
EL. ENERGIJA	7000	7370 kWh	1,06 kn/kWh	7812	300	8112
PLIN	7000	830 m ³	4,21 kn/m ³	3498	1218	4716
UNP	7000	7780 kWh	0,65 kn/kWh	5057	1518	6575
ENERGO	7000	7500 kWh	219,54 kn/mj 7,95 kn/mj 0,625 kn/kWh	2634,48 95,4 4687,5	60	7477

Prikazani podaci uspoređuju energente sa današnjim cijenama, što za ekstra lako lož ulje i UNP znači veliku izloženost promjenama na tjednoj razini, što već u bližoj budućnosti može značiti nepovoljniju specifičnu cijenu.

Još jednom naglašavamo kako je usporedba sa drugim gradovima izlišna jer su svi prošli kroz stečajne postupke ili svoje gubitke u toplinarstvu pokrivaju iz drugih djelatnosti kao što radi HEP toplinarstvo čiji gubici prelaze milijardu i pol kuna u zadnjih nekoliko godina. Dakle plaćanjem cijene struje svi građani RH subvencioniraju grijanje HEP-a toplinarstva dok je primjerice Split ukinuo djelatnost za više od 2000 korisnika.

Konačno, postavimo i pitanje izdvajanja ili isključenja iz centralnog toplinskog sustava.

Sasvim je sigurno da svako kućanstvo razmišlja svesti svoje troškove na najmanju moguću mjeru. Pri tom, u kućnom budžetu jedna od stavki koja najviše opterećuje jest godišnji izdatak za grijanje kućanstva.

Normalno je da svatko nastoji pronaći najekonomičniji način zagrijavanja koji će na kraju i moći platiti.

Ovdje moramo naglasiti, da stanovanje u višestambenim zgradama koje su spojene na centralni sustav grijanja iziskuje i traži od stanara i prihvaćanje funkcionalnosti sustava koji su kao takvi za tu zgradu i napravljeni. Zajedničke instalacije zgrade, vodovodna i toplovodna instalacija, krovšte, liftovi, odvodnja, u vlasništvu su svih suvlasnika koji prema tim dijelovima imaju obvezu da održavaju njihovu namjenu i funkcionalnost.

Nije prihvatljivo da netko ne sudjeluje primjerice u troškovima lifta samo zbog toga što živi u prizemlju, te istom logikom treba razmatrati i troškove toplovodne instalacije iako se pojedini korisnik ne želi njima koristiti.

Sve što je izgrađeno napravljeno je kao funkcionalna cjelina, a ne kao zbir pojedinačnih i nezavisnih elemenata koji se prema nečijoj potrebi mogu izrezati, srušiti ili na neki drugi način prenamijeniti.

U periodu izgradnje stambenih objekata, gradila se je i toplana koja će isporučivati toplinsku energiju tim objektima. Toplinski kapaciteti, veličine kotlova, crpki, veličina distribucijske mreže – projektno su usklađeni i izvedeni. Zgrade su kao takve dobile građevinsku dozvolu, uporabnu dozvolu – za funkcionalnost sustava kakav je i izgrađen.

Svaka pojedinačna intervencija samo u jednom dijelu sustava ima za posljedicu remećenje funkcionalnosti cijelog sustava.

Izdvajanje ili isključenje iz centralnog toplinskog sustava u prošlosti je omogućeno korisnicima slabije platežne moći da smanjenjem broja radijatora smanje i svoje troškove za grijanje. Tada se je naplata grijanja obračunavala prema grijanoj površini stana nezavisno o potrošnji energije i time nisu bili oštećeni ostali stanari zgrade. Danas kad je naplata prema potrošnji energije, u prvom redu treba voditi računa na koji način izdvajanje jednog stana utječe na stanove u susjedstvu.

Naše je mišljenje da su u ovom dijelu zakonodavni akti dobro popratili moguće aktivnosti koje se mogu dogoditi unutar jedne višestambene zgrade i da se vodilo računa o svim suvlasnicima u zgradi.

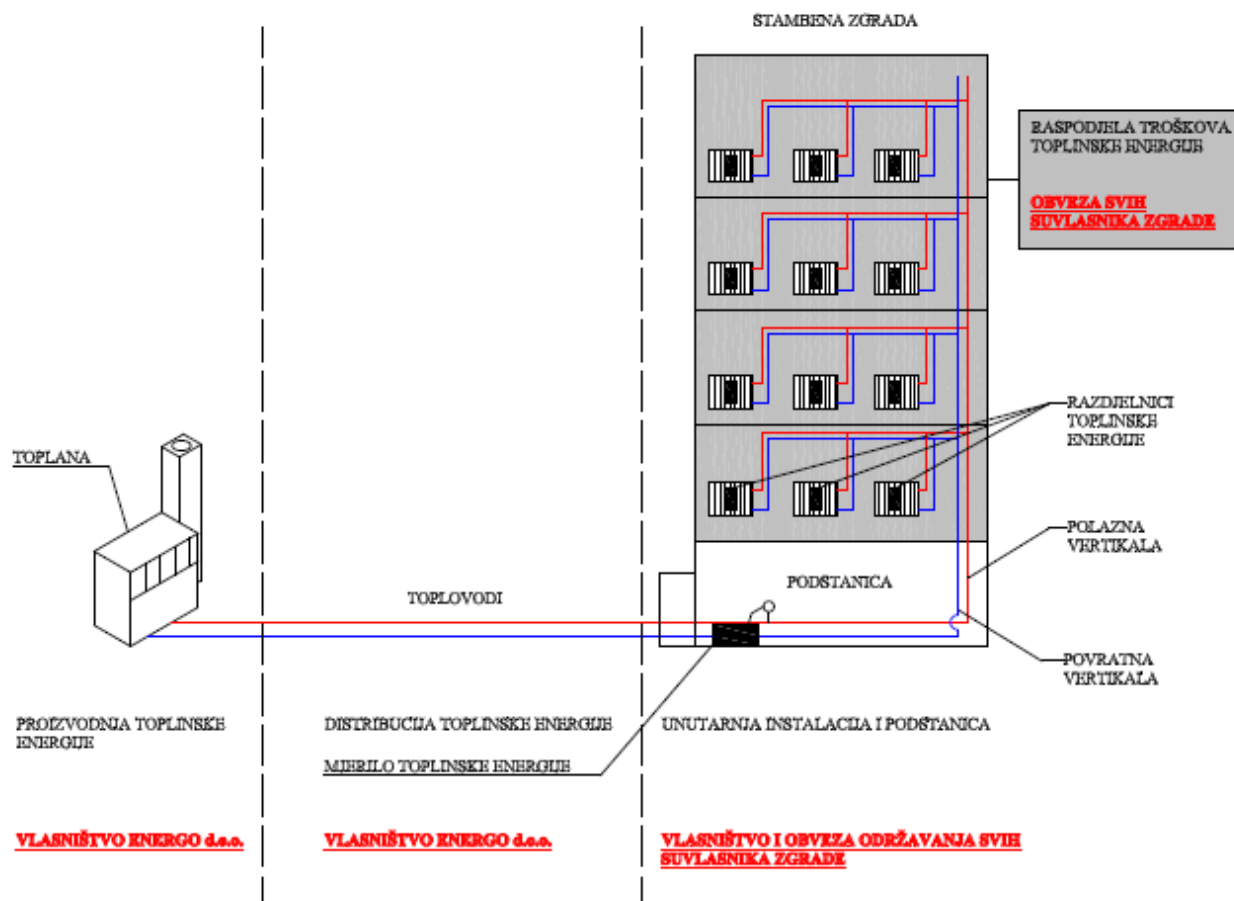
Energo će i u ovom dijelu, uostalom kao i uvijek, prihvatiti sve zahtjeve korisnika naših usluga ukoliko su u skladu sa odredbama važećih zakona Republike Hrvatske.

Nadalje svakako želimo naglasiti kako shvaćamo neodrživost ovakvog sustava grijanja na duži period. S toga smo još prošle godine u srpnju započeli sa projektom izgradnje pojedinačnih kotlovnica koje će građanima omogućiti samostalnost i autonomnost. U tom smislu kao prva zgrada je već učinjena u M. Kontuša 12. Važno je naglasiti kako se raspodjela energije odnosno u ovom slučaju plina, vrši preko razdjelnika što potvrđuje opravdanost ugradnje dosadašnjih i činjenicu da se radi o najpravičnijoj raspodjeli.

TD Energo će u tom smislu već završetkom sezone grijanja, a radi se o još mjesec dana, ponuditi takva rješenje na način da ćemo naše korisnike konzultirati tijekom cijelog procesa: od izrade projekata, odabira uređaja, smještaja kotlovnice te omogućiti povoljne bankarske uvjete budu li oni potrebni.

PRILOZI

Prilog 1: Shema odgovornosti u toplinskim sustavima

Prilog 2: Članak 45. Zakona o tržištu toplinske energije ("Narodne novine" broj 80/13, 14/14 i 102/14)

Izdvajanje iz toplinskog sustava

Članak 45.

(1) Iznimno od odredbi članka ovoga Zakona, krajnji kupac, na zajedničkom mjerilu toplinske energije, može se izdvojiti iz zajedničkog toplinskog sustava uz ispunjavanje sljedećih uvjeta:

1. ishođenje pisane suglasnosti za izdvajanje s toplinskog sustava temeljem odluke većine glasova suvlasnika koja se računa po suvlasničkim dijelovima, a ne po broju suvlasnika unutar zgrade/građevine,
2. nakon pribavljene suglasnosti iz točke 1. ovoga stavka, pisanu suglasnost za izdvajanje iz zajedničkog toplinskog sustava ovlašteni predstavnik suvlasnika dužan je ovjeriti i dostaviti kupcu,
3. radovi za izdvajanje samostalne uporabne cjeline krajnjeg kupca iz zajedničkog toplinskog sustava smatraju se jednostavnim radovima koji se mogu izvoditi bez lokacijske dozvole i akta kojim se odobrava građenje, a u skladu s glavnim projektom, izrađenim po ovlaštenom inženjeru,
4. izvođenje radova za izdvajanje samostalne uporabne cjeline iz zajedničkog toplinskog sustava može izvoditi izvođač koji ispunjava uvjete za obavljanje tih djelatnosti prema posebnom zakonu,
5. nakon izvedbe radova za izdvajanje samostalne uporabne cjeline iz zajedničkog toplinskog sustava izvođač je obavezan izraditi izvješće o izvedenim radovima i dati pisanu izjavu da su izvedeni radovi sukladni glavnom projektu i pravilima struke za ovu vrstu radova,
6. po završetku radova za izdvajanje samostalne uporabne cjeline iz zajedničkog toplinskog sustava i njihovu pregledu, projektant glavnog projekta obavezan je dati izjavu da su izvedeni radovi sukladni glavnom projektu i pravilima struke za ovu vrstu radova,
7. izjave izvođača i projektanta čuva upravitelj zgrade/građevine i obvezni su dio obavijesti opskrbljivaču energije o izdvajanju samostalne uporabne cjeline iz zajedničkog toplinskog sustava,
8. nakon provedenog postupka izdvajanja potrebno je izvijestiti opskrbljivača toplinske energije. Izvješćivanje i dostava dokumentacije iz točke 7. ovog stavka obveza je kupca.

(2) Isključenje zgrade/građevine iz toplinskog sustava moguće je uz podnošenje zahtjeva ovlaštenog predstavnika suvlasnika, na temelju prethodno postignute suglasnosti svih krajnjih kupaca na zajedničkom mjerilu toplinske energije, za izdvajanje svih samostalnih uporabnih cjelina unutar zgrade/građevine te uz prethodnu suglasnost distributera i opskrbljivača toplinskom energijom.

(3) Krajnji kupac iz stavka 1. ovoga članka dužan je plaćati sve troškove osim troškova toplinske energije za svoju samostalnu uporabnu cjelinu.

Prilog 3: Energov prijedlog izmjena i dopuna Pravilnika o načinu raspodjele i obračunu troškova za isporučenu toplinsku energiju (NN 99/14)

Rijeka, 19.02.2015.

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO GOSPODARSTVA
UPRAVA ZA ENERGETIKU I RUDARSTVO
Ulica grada Vukovara 78
10000 Zagreb**

Predmet: Pravilnik o načinu raspodjele energiju

Poštovani,

Dostavljamo Vam još jedan prijedlog izmjene i dopune Pravilnika o načinu raspodjele i obračunu troškova za isporučenu toplinsku energiju.

Bitne značajke ovog našeg prijedloga su:

1. potrošnja toplinske energije u nemjerljivom dijelu instalacije centralnog grijanja, kao i u dijelu u kojem se toplinska energija troši na zagrijavanje konstruktivnih elemenata zgrade nije beznačajna i potrebno ju je raspodijeliti na sve samostalne uporabne cjeline (SUC) u zgradi bez obzira da li je pojedina SUC koristila ogrijevna tijela za zagrijavanje prostora ili nije;
2. budući da se SUC nalazi unutar višestambene zgrade spojene na sustav centralnog zagrijavanja, kao i zbog činjenice da se u SUC temperatura prostora nikad ne spušta ispod 15°C i onda kad se ogrijevna tijela ne koriste, a zbog prolaza topline iz zagrijanih stanova, kao i zbog prijelaza topline iz vertikalnog cjevovodnog razvoda, smatra se da bi bez navedenih utjecaja SUC imala ohlađenje do 10°C;
3. prema prethodno navedenom za zagrijavanje SUC od 15°C do 20°C potrebno je 50% toplinske energije u odnosu na SUC koja je izvan sustava centralnog zagrijavanja i kojoj je potrebno dodatnih 50% toplinske energije za zagrijavanje od 10°C do 15°C;
4. sprječavanje prijenosa troškova zagrijavanja unutar zgrade od SUC koja ne koriste ogrijevna tijela, ali ipak koristi blagodat ukupne zagrijanosti višestambene zgrade, na SUC koja koriste ogrijevna tijela u normalnom režimu moguća je ograničenjem raspodjele troškova prema impulsima sa razdjelnika na 50%, dakle **UR=max 0,5**;
5. zabrinutost da time ograničavamo korisnicima usluge zagrijavanja upravljanje troškovima iako imaju razdjelnike koji tome i služe nije točna, već naprotiv upravljanje troškovima i dalje ostaje, jedino što sve SUC dijele manji obim isporučene toplinske energije i to upravo one koja je i potrošena i izmjerena na radiatorima;
6. nemjerljivi dio isporučene toplinske energije dijeli se prema grijanim površinama SUC;

7. drugi dio odnosi se na maksimalnu i minimalnu potrošnju SUC unutar jedne višestambene zgrade, na način da se uvede drugi krug raspodjele u kojem se kontrolira najmanja i najveća potrošnja pojedine SUC;
8. provedba drugog kruga raspodjele započinje raspodjelom isporučene toplinske energije koja je očitana na obračunskom mjernom mjestu prema udjelima površine pojedine SUC u ukupnoj površini svih SUC čime se dobiva referentna količina potrošene toplinske energije za jednu SUC;
9. utvrđuje se maksimalna potrošnja pojedine SUC koja može biti najviše dvostruko veća od referentne vrijednosti za tu SUC, odnosno utvrđuje se minimalna potrošnja pojedine SUC koja može biti najmanje duplo manja od referentne vrijednosti za tu SUC, čime se dobija odnos unutar jedne višestambene zgrade za površinski iste SUC u razmjeru 1 : 4;
10. razlike između referentne vrijednosti i izračunatih potrošnji iz prvog kruga raspodjele idu u ponovnu raspodjelu sukladno udjelima pojedinih potrošnji;
11. ukoliko se kontrolom dobije da su sve SUC unutar graničnih veličina ostaje se na prvom krugu raspodjele;
12. povećava se faktor korekcije za SUC koje nemaju ugrađene razdjelnike od 1,5 na 2,5 iz razloga jer ako je maksimalna potrošnja površinski iste SUC dvostruko veća od referentne vrijednosti onda je logično da SUC bez razdjelnika ima veću potrošnju od maksimalne potrošnje SUC sa razdjelnicima.
Sve prethodno navedeno prikazuje se uvođenjem novih veličina za izračun kao i novim izračunima datim u nastavku.

Članak 10.

Veličine za izračun:

Dodaju se veličine i izračuni :

$$ESUCREF = EZJ \times (PSUC/PSSUC)$$

dio isporučene toplinske energije (referentna vrijednost) za samostalnu uporabnu cjelinu koja se dobiva kao udio površine samostalne uporabne cjeline u površini svih samostalnih uporabnih cjelina [kWh]

$$ESUCMIN = 0,5 \times ESUCREF$$

najmanja isporučena toplinska energija za samostalnu uporabnu cjelinu koja se dobiva kao ½ referentne vrijednosti za tu samostalnu uporabnu cjelinu [kWh]

$$ESUCMAX = 2 \times ESUCREF$$

najveća isporučena toplinska energija za samostalnu uporabnu cjelinu koja se dobiva kao dvostruka veličina referentne vrijednosti za tu samostalnu uporabnu cjelinu [kWh]

$$ESUCMIN,MAX,UK = \Sigma ESUCMIN,MAX$$

ukupna potrošnja toplinske energije samostalnih uporabnih cjelina koja uzima u obzir granične vrijednosti potrošnje [kWh]

$$ESUCMIN,KORIG = (ESUCMIN/ ESUCMIN,MAX,UK) \times EZJ$$

$$ESUCMAX,KORIG = (ESUCMAX/ ESUCMIN,MAX,UK) \times EZJ$$

korekcija potrošnje pojedine samostalne uporabne cjeline ukoliko potrošnja samostalne uporabne cjeline bude manja od najmanje moguće (0,5 x ESUCREF) i veća od najveće moguće (2 x ESUCREF) [kWh]

$IESUC = CTE \times ESUC \text{ MIN, KORIG}$
 $IESUC = CTE \times ESUC \text{ MAX, KORIG}$

stavak (2)

Veličina UR iz stavka 1. ovog članka može iznositi najviše 50%.

Članak 11.

2,5 – korekcijski faktor isporučene toplinske energije u obračunskom razdoblju na zajedničkom mjerilu toplinske energije za sve samostalne uporabne cjeline koje nemaju ugrađene uređaje za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije.

Sve prethodno može se primijeniti i ukoliko je raspodjela prema snazi SUC.

S poštovanjem,

DIREKTOR
Sanjin Kirigin, dipl. ing.

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA

1956

Na temelju članka 33. stavka 2. Zakona o tržištu toplinske energije (»Narodne novine« broj 80/13 i 14/14) ministar gospodarstva donosi

PRAVILNIK

O NAČINU RASPODJELE I OBRAČUNU TROŠKOVA ZA ISPORUČENU TOPLINSKU ENERGIJU

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim Pravilnikom propisuje se ugradnja uređaja za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije, uređaja za regulaciju odavanja topline i zasebnih mjerila toplinske energije u skladu s odredbama Zakona o tržištu toplinske energije (»Narodne novine« broj 80/13 i 14/14) (u daljnjem tekstu: Zakon o tržištu toplinske energije).

(2) Ovim Pravilnikom propisuju se modeli raspodjele i obračun troškova za isporučenu toplinsku energiju na zajedničkom mjerilu toplinske energije krajnjim kupcima toplinske energije koji su vlasnici posebnih dijelova objekta koji predstavljaju samostalne uporabne cjeline, a toplinsku energiju registriraju putem uređaja za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije ili mjere putem zasebnog mjerila toplinske energije.

Članak 2.

(1) Izrazi koji se koriste u ovom Pravilniku imaju značenja utvrđena Zakonom o energiji (»Narodne novine« broj 120/12 i 14/14), Zakonom o tržištu toplinske energije, Općim uvjetima za opskrbu toplinskom energijom (»Narodne novine« broj 35/14), Općim uvjetima za isporuku toplinske energije (»Narodne novine« broj 35/14).

(2) U ovom Pravilniku koriste se i izrazi koji u smislu ovoga Pravilnika imaju sljedeća značenja:

1. *isporučena toplinska energija* – toplinska energija isporučena na zajedničkom mjerilu toplinske energije,

2. *samostalna uporabna cjelina* – posebni dio građevine koji čini samostalnu funkcionalnu cjelinu,

3. *ukupni troškovi toplinske energije* – sastoje se od troškova za isporučenu toplinsku energiju i troškova priključne snage iz termoenergetske suglasnosti, odnosno, ako ne postoji termoenergetska suglasnost, priključna snaga utvrđuje se primjenom faktora 50 W/m³, uz uvjet da tako utvrđena priključna snaga ne može biti veća od tehničkih mogućnosti distribucijske mreže i nazivnih vrijednosti opterećenja priključka, uključujući i mjerila toplinske energije,

4. *mjerilo toplinske energije* – uređaj kojim se mjeri količina isporučene toplinske energije na obračunskom mjernom mjestu, sukladno propisima iz područja mjeriteljstva i tehničkim uvjetima distributera/opskrbljivača toplinskom energijom, radi obračuna toplinske energije,

5. *uređaj za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije (razdjelnik)* – uređaj kojim se određuje udio toplinske energije isporučene samostalnoj uporabnoj cjelini u ukupno isporučenoj toplinskoj energiji izmjerenoj na zajedničkom mjerilu toplinske energije,

6. *zajedničko mjerilo toplinske energije* – mjerilo toplinske energije kojim se mjeri količina isporučene toplinske energije na obračunskom mjernom mjestu,

7. *uređaj za regulaciju odavanja topline* – termostatski radijatorski set (termostatski ventil i termostatska glava), odnosno uređaj kojim se može podešavati (regulirati) potrošnja toplinske energije,

8. *zajednička potrošnja* – potrošnja toplinske energije izmjerena na zajedničkom mjerilu toplinske energije umanjena za ukupnu potrošnju toplinske energije izmjerene na zasebnim mjerilima toplinske energije te za izračunatu ili izmjerenu potrošnju toplinske energije za pripremu potrošne tople vode,

9. *zasebno mjerilo toplinske energije* – mjerilo toplinske energije kojim se mjeri količina isporučene toplinske energije za samostalnu uporabnu cjelinu,

10. *kupac toplinske energije* – pravna ili fizička osoba koja u ime i za račun vlasnika i/ili suvlasnika zgrade/građevine obavlja djelatnost kupca toplinske energije u samostalnom, zatvorenom i centralnom toplinskom sustavu, kupuje energent za proizvodnju toplinske energije u samostalnom toplinskom sustavu, odnosno kupuje toplinsku energiju od opskrbljivača toplinskom energijom u zatvorenom ili centralnom toplinskom sustavu,

11. *zajedničko posebno mjerilo toplinske energije* – mjerilo toplinske energije kojim se mjeri količina isporučene toplinske energije za pripremu potrošne tople vode ili mjerilo toplinske energije kojim se mjeri količina isporučene toplinske energije za grijanje prostora.

II. UGRADNJA I ODRŽAVANJE UREĐAJA ZA LOKALNU RAZDIOBU ISPORUČENE TOPLINSKE ENERGIJE, UREĐAJA ZA REGULACIJU ODAVANJA TOPLINE I MJERILA ZA MJERENJE POTROŠNJE TOPLINSKE ENERGIJE

Članak 3.

(1) Mjerila toplinske energije i uređaji za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije moraju udovoljavati uvjetima koji su propisani Pravilnikom o tehničkim i mjeriteljskim zahtjevima koji se odnose na mjerila (»Narodne novine« broj 85/13) i sljedećim normama:

– HRN EN 1434-1:2007, Mjerila toplinske energije – 1. dio: Opći zahtjevi (EN 1434-1:2007),

– HRN EN 1434-2:2007, Mjerila toplinske energije – 2. dio: Konstrukcijski zahtjevi (EN 1434-2:2007),

– HRN EN 1434-3:2009, Mjerila toplinske energije – 3. dio: Razmjena podataka i sučelja (EN 1434-3:2008),

– HRN EN 1434-4:2007, Mjerila toplinske energije – 4. dio: Ispitivanje pri odobravanju tipa (EN 1434-4:2007),

– HRN EN 1434-2:2007/Ispr.1:2008, Mjerila toplinske energije – 2. dio: Konstrukcijski zahtjevi (EN 1434 - 2:2007/AC:2007),

– HRN EN 1434-4:2007/Ispr.1:2008, Mjerila toplinske energije – 4. dio: Ispitivanje prilikom odobravanja tipa (EN 1434-4:2007/AC:2007).

(2) Uređaji za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije moraju udovoljavati uvjetima koji su propisani sljedećom normom:

– HRN EN 834:2014, Razdjelnici troškova za utvrđivanje potrošnje radijatora za grijanje prostora – Uređaji s napajanjem električnom energijom (EN 834:2013).

Članak 4.

(1) Odluku o ugradnji uređaja za regulaciju odavanja topline i uređaja za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije ili zasebnih mjerila toplinske energije donose vlasnici posebnih dijelova zgrade/građevine koji predstavljaju samostalnu uporabnu cjelinu (krajnji kupci).

(2) Kupac toplinske energije dužan je dati suglasnost na odluku iz stavka 1. ovoga članka ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

– uređaji za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije ili zasebna mjerila toplinske energije, moraju udovoljavati normama iz članka 3. ovoga Pravilnika,

– sukladnost formata elektroničkog oblika za dostavu očitavanja svih uređaja za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije na zajedničkom mjerilu toplinske energije u obračunskom razdoblju s formatom baze podataka kupca toplinske energije.

(3) Vlasnici posebnih dijelova objekta koji predstavljaju samostalnu uporabnu cjelinu dužni su osigurati financijska sredstva za nabavu i ugradnju uređaja za regulaciju odavanja topline i uređaja za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije ili zasebnih mjerila toplinske energije.

(4) U zgradi/građevini mogu se ugrađivati uređaji za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije samo jednog proizvođača kojega vlasnici samostalnih uporabnih cjelina slobodno izaberu, a kako bi se omogućio jedinstveni sustav očitavanja i naplate isporučene toplinske energije.

(5) Ukoliko su na zajedničkom mjerilu toplinske energije pojedini vlasnici samostalnih uporabnih cjelina ugradili zasebna mjerila toplinske energije prije stupanja na snagu ovog Pravilnika, a dio vlasnika samostalnih uporabnih cjelina, iz tehničkih razloga, ne mogu ugraditi zasebna mjerila toplinske energije, istima se dozvoljava ugradnja uređaja za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije.

(6) Raspodjela isporučene toplinske energije iz stavka 5. ovoga članka obavljat će se u skladu s člankom 15. stavkom 6. ovog Pravilnika.

(7) Vlasnici posebnih dijelova objekta koji predstavljaju samostalnu uporabnu cjelinu o svom trošku održavaju uređaje za regulaciju odavanja topline i uređaje za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije ili zasebna mjerila toplinske energije.

(8) Kod donošenja odluke o ugradnji uređaja za regulaciju odavanja topline i uređaja za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije, vlasnici posebnih dijelova objekta koji predstavljaju samostalnu uporabnu cjelinu trebaju imati u vidu da radi tehničke funkcionalnosti sustava i ostvarivanja energetske uštede i pravednije raspodjele isporučene toplinske energije, najmanje 80% svih samostalnih uporabnih cjelina mora biti opremljeno uređajima za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije.

III. OSNOVNI MODELI ZA RASPODJELU ISPORUČENE TOPLINSKE ENERGIJE NA ZAJEDNIČKOM MJERILU TOPLINSKE ENERGIJE

Snaga

Članak 5.

(1) Osnovni modeli za raspodjelu priključne snage na zajedničkom mjerilu toplinske energije su:

– model 1S – primjenjuje se kada postoji podatak o snazi samostalne uporabne cjeline prema proračunu toplinskog opterećenja primjenom važeće norme,

– model 2S – snaga samostalne uporabne cjeline utvrđuje se prema umnošku ukupne priključne snage i udjela površine samostalne uporabne cjeline u ukupnoj površini svih samostalnih uporabnih cjelina priključenih na zajedničko mjerilo toplinske energije.

(2) Snaga samostalne uporabne cjeline određuje se primjenom jednog ili kombinacijom osnovnih modela za raspodjelu iz stavka 1. ovoga članka.

Energija

Članak 6.

(1) Osnovni modeli za raspodjelu isporučene toplinske energije za grijanje prostora na zajedničkom mjerilu toplinske energije po kriteriju energije jesu:

– model 1EG – udio snage samostalne uporabne cjeline u ukupnoj priključnoj snazi na zajedničkom mjerilu toplinske energije,

– model 2EG – udio površine samostalne uporabne cjeline u ukupnoj površini svih samostalnih uporabnih cjelina priključenih na zajedničko mjerilo toplinske energije,

– model 3EG – udio broja impulsa uređaja za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije u samostalnoj uporabnoj cjelini u ukupnom broju impulsa u svim samostalnim uporabnim cjelinama priključenim na zajedničko mjerilo toplinske energije.

(2) U ogrjevnj sezoni, isporučena toplinska energija za grijanje prostora na zajedničkom mjerilu toplinske energije raspodjeljuje se na krajnje kupce toplinske energije primjenom jednog ili kombinacijom dva osnovna modela za raspodjelu iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Osnovni modeli za raspodjelu isporučene toplinske energije za pripremu potrošne tople vode po kriteriju energije jesu:

– model 1EV – udio volumena isporučene potrošne tople vode, očitane na vodomjeru za potrošnu toplu vodu za samostalnu uporabnu cjelinu u volumenu ukupno isporučene potrošne tople vode za sve samostalne uporabne cjeline,

– model 2EV – udio broja članova domaćinstva u samostalnoj uporabnoj cjelini u ukupnom broju članova domaćinstava svih samostalnih uporabnih cjelina.

(4) U slučaju da u toplinskoj podstanici ne postoji zajedničko posebno mjerilo toplinske energije za mjerenje isporučene toplinske energije za pripremu potrošne tople vode, već se isporučena toplinska energija u ogrjevnj sezoni za grijanje prostora i pripremu potrošne tople vode mjeri na zajedničkom mjerilu toplinske energije, tada se isporučena toplinska energija za pripremu potrošne tople vode može odrediti na jedan od načina utvrđen u stavicima 5, 6. ili 7. ovoga članka.

(5) Mjerenjem volumena hladne vode izmjerene na vodomjeru na ulazu u sustav pripreme potrošne tople vode primjenom sljedeće formule:

$$EPTV = 75 \text{ [kWh/m}^3\text{]} \times VPTV$$

gdje je:

EPTV – ukupno isporučena toplinska energija u obračunskom razdoblju za pripremu potrošne tople vode [kWh],

VPTV – volumen hladne vode izmjeren na vodomjeru na ulazu u sustav pripreme potrošne tople vode [m³].

(6) Određivanjem isporučene toplinske energije za pripremu potrošne tople vode na temelju prosječne isporučene toplinske energije izmjerene na zajedničkom mjerilu toplinske energije u lipnju, srpnju i kolovozu za dvije prethodne godine primjenom sljedeće formule:

$$EPTV = (EPTV6 + EPTV7 + EPTV8)/6$$

gdje je:

EPTV – ukupno isporučena toplinska energija u obračunskom razdoblju za pripremu potrošne tople vode [kWh].

EPTV6 – zbroj isporučene toplinske energije za pripremu potrošne tople vode na zajedničkom mjerilu toplinske energije u mjesecu lipnju u prethodne dvije godine [kWh].

EPTV7 – zbroj isporučene toplinske energije za pripremu potrošne tople vode na zajedničkom mjerilu toplinske energije u mjesecu srpnju u prethodne dvije godine [kWh].

EPTV8 – zbroj isporučene toplinske energije za pripremu potrošne tople vode na zajedničkom mjerilu toplinske energije u mjesecu kolovozu u prethodne dvije godine [kWh].

(7) U slučaju da u toplinskoj podstanici pored zajedničkog mjerila toplinske energije za mjerenje isporučene toplinske energije za grijanje prostora i pripremu potrošne tople vode postoji zajedničko posebno mjerilo toplinske energije za mjerenje isporučene toplinske energije za grijanje prostora, tada se isporučena toplinska energija za pripremu potrošne tople vode određuje primjenom sljedeće formule:

$$EPTV = EZJ - EG$$

gdje je:

EPTV – ukupno isporučena toplinska energija u obračunskom razdoblju za pripremu potrošne tople vode [kWh].

EZJ – ukupno isporučena toplinska energija u obračunskom razdoblju za grijanje prostora i pripremu potrošne tople vode izmjerena na zajedničkom mjerilu toplinske energije [kWh],

EG – ukupno isporučena toplinska energija u obračunskom razdoblju za grijanje prostora izmjerena na zajedničkom posebnom mjerilu toplinske energije [kWh].

(8) Isporučena toplinska energija za pripremu potrošne tople vode izmjerena na zajedničkom posebnom mjerilu toplinske energije ili izračunata sukladno stavcima 5., 6. ili 7. ovoga članka, raspodjeljuje se na krajnje kupce toplinske energije primjenom jednog ili kombinacijom osnovnih modela za raspodjelu iz stavka 3. ovoga članka.

(9) U slučaju da u toplinskoj podstanici ne postoji zajedničko posebno mjerilo toplinske energije za mjerenje isporučene toplinske energije za pripremu potrošne tople vode, već se isporučena toplinska energija u ogrjevnj sezoni za grijanje prostora i pripremu potrošne tople vode mjeri na zajedničkom mjerilu toplinske energije tada se isporučena toplinska energija za grijanje prostora izračunava primjenom sljedeće formule:

$$EG = EZJ - EPTV$$

gdje je:

EG – ukupno isporučena toplinska energija u obračunskom razdoblju za grijanje prostora [kWh],

EZJ – ukupno isporučena toplinska energija u obračunskom razdoblju za grijanje prostora i pripremu potrošne tople vode izmjerena na zajedničkom mjerilu toplinske energije [kWh],

EPTV – ukupno isporučena toplinska energija u obračunskom razdoblju za pripremu potrošne tople vode, izračunata sukladno stavcima 5. ili 6. ovoga članka [kWh].

(10) Izračunata toplinska energija za grijanje prostora u ogrjevnj sezoni prema stavku 9. ovoga članka raspodjeljuje se na krajnje kupce toplinske energije primjenom jednog ili kombinacijom dva osnovna modela za raspodjelu iz stavka 1. ovoga članka.

(11) Isporučena toplinska energija za pripremu potrošne tople vode izmjerena na zajedničkom mjerilu toplinske energije izvan ogrjevnog sezone raspodjeljuje se na krajnje kupce toplinske energije primjenom jednog ili kombinacijom osnovnih modela za raspodjelu iz stavaka 3. ovoga članka.

IV. RASPODJELA I OBRAČUN TROŠKOVA ZA ISPORUČENU TOPLINSKU ENERGIJU

Energija – grijanje

Članak 7.

Za raspodjelu i obračun troškova za isporučenu toplinsku energiju za grijanje prostora na zajedničkom mjerilu toplinske energije, prema modelu iz članka 6. stavka 1. podstavka 1. ovog Pravilnika (model 1EG), koriste se sljedeće veličine:

Veličine za izračun:

EZJ – ukupno isporučena toplinska energija u obračunskom razdoblju na zajedničkom mjerilu toplinske energije [kWh],

SSUC – snaga samostalne uporabne cjeline [kW],

SSSUC – snaga svih samostalnih uporabnih cjelina na zajedničkom mjerilu toplinske energije, odnosno priključna snaga na zajedničkom mjerilu toplinske energije sukladno termoenergetskoj suglasnosti [kW],

CTE – cijena za isporučenu toplinsku energiju [kn/kWh].

Izračunate veličine:

USSUC – udio snage samostalne uporabne cjeline u snazi svih samostalnih uporabnih cjelina,

ESUC – dio isporučene toplinske energije za samostalnu uporabnu cjelinu [kWh],

IESUC – iznos troška za energiju za samostalnu uporabnu cjelinu [kn].

$$USSUC = SSUC / SSSUC$$

$$ESUC = USSUC \times EZJ$$

$$IESUC = CTE \times ESUC$$

Članak 8.

Za raspodjelu i obračun troškova za isporučenu toplinsku energiju za grijanje prostora na zajedničkom mjerilu toplinske energije, prema modelu iz članka 6. stavka 1. podstavka 2. ovog Pravilnika (model 2EG), koriste se sljedeće veličine:

Veličine za izračun:

EZJ – ukupno isporučena toplinska energija u obračunskom razdoblju na zajedničkom mjerilu toplinske energije [kWh],

PSUC – površina samostalne uporabne cjeline [m²],

PSSUC – površina svih samostalnih uporabnih cjelina na zajedničkom mjerilu toplinske energije [m²],

CTE – cijena za isporučenu toplinsku energiju [kn/kWh].

Izračunate veličine:

UPSUC – udio površine samostalne uporabne cjeline u površini svih samostalnih uporabnih cjelina,

ESUC – dio isporučene toplinske energije za samostalnu uporabnu cjelinu [kWh],

IESUC – iznos troška za energiju za samostalnu uporabnu cjelinu [kn].

$$UPSUC = PSUC/PSSUC$$

$$ESUC = UPSUC \times EZJ$$

$$IESUC = CTE \times ESUC$$

Članak 9.

(1) Za raspodjelu i obračun troškova za isporučenu toplinsku energiju za grijanje prostora na zajedničkom mjerilu toplinske energije prema modelu iz članka 6. stavka 1. podstavka 3. ovog Pravilnika (model 3EG), za krajnje kupce toplinske energije kod kojih se korekcija raspodjele toplinske energije temelji na snazi, koriste se sljedeće veličine:

Veličine za izračun:

BIR – broj očitanih impulsa svih uređaja za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije u samostalnoj uporabnoj cjelini [-],

BIRU – ukupan broj očitanih impulsa svih uređaja za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije na zajedničkom mjerilu toplinske energije [-],

EZJ – ukupno isporučena toplinska energija u obračunskom razdoblju na zajedničkom mjerilu toplinske energije [kWh],

US – postotak isporučene toplinske energije na zajedničkom mjerilu toplinske energije koji se obračunava prema udjelu snage samostalne uporabne cjeline u snazi svih samostalnih uporabnih cjelina (%),

UR – postotak isporučene toplinske energije na zajedničkom mjerilu toplinske energije koji se obračunava prema udjelu broja očitanih impulsa u samostalnoj uporabnoj cjelini u ukupnom broju očitanih impulsa u svim samostalnim uporabnim cjelinama (%),

CTE – cijena za isporučenu toplinsku energiju [kn/kWh],

SSUC – snaga samostalne uporabne cjeline [kW],

SSSUC – snaga svih samostalnih uporabnih cjelina na zajedničkom mjerilu toplinske energije, odnosno priključna snaga na zajedničkom mjerilu toplinske energije sukladno termoeenergetskoj suglasnosti [kW].

Izračunate veličine:

ESUC – dio isporučene toplinske energije za samostalnu uporabnu cjelinu [kWh],

IESUC – iznos troška za energiju za samostalnu uporabnu cjelinu [kn].

$$ESUC = EZJ \cdot \left(\frac{UR}{100} \cdot \frac{BIR}{BIRU} + \frac{US}{100} \cdot \frac{SSUC}{SSSUC} \right) \quad UR + US = 100\%$$

$$IESUC = CTE \times ESUC$$

(2) Veličina UR iz stavka 1. ovoga članka može iznositi najmanje 50%, a najviše 90%.

Članak 10.

(1) Za raspodjelu i obračun troškova za isporučenu toplinsku energiju za grijanje prostora na zajedničkom mjerilu toplinske energije prema modelu iz članka 6. stavka 1. podstavka 3. ovog Pravilnika (model 3EG), za krajnje kupce toplinske energije kod kojih se korekcija raspodjele toplinske energije temelji na površini, koriste se sljedeće veličine:

Veličine za izračun:

BIR – broj očitanih impulsa svih uređaja za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije u samostalnoj uporabnoj cjelini [-],

BIRU – ukupan broj očitanih impulsa svih uređaja za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije na zajedničkom mjerilu toplinske energije [-],

EZJ – ukupno isporučena toplinska energija u obračunskom razdoblju na zajedničkom mjerilu toplinske energije [kWh],

UPOV – postotak isporučene toplinske energije na zajedničkom mjerilu toplinske energije koji se obračunava prema udjelu površine samostalne uporabne cjeline u površini svih samostalnih uporabnih cjelina (%),

UR – postotak isporučene toplinske energije na zajedničkom mjerilu toplinske energije koji se obračunava prema udjelu broja očitanih impulsa u samostalnoj uporabnoj cjelini u ukupnom broju očitanih impulsa u svim samostalnim uporabnim cjelinama (%),

CTE – cijena za isporučenu toplinsku energiju [kn/kWh],

PSUC – površina samostalne uporabne cjeline [m²],

PSSUC – površina svih samostalnih uporabnih cjelina na zajedničkom mjerilu toplinske energije [m²].

Izračunate veličine:

ESUC – dio isporučene toplinske energije za samostalnu uporabnu cjelinu [kWh],

IESUC – iznos troška za energiju za samostalnu uporabnu cjelinu [kn].

$$ESUC = EZJ \cdot \left(\frac{UR}{100} \cdot \frac{BIR}{BIRU} + \frac{UPOV}{100} \cdot \frac{PSUC}{PSSUC} \right) \quad UR + UPOV = 100\%$$

IESUC = CTE x ESUC

(2) Veličina UR iz stavka 1. ovoga članka može iznositi najmanje 50%, a najviše 90%.

Članak 11.

(1) Do trenutka dok na zajedničkom mjerilu toplinske energije svi vlasnici posebnih dijelova objekta koji predstavljaju samostalnu uporabnu cjelinu ne ugrade uređaje za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije, toplinska energija izmjerena na zajedničkom mjerilu toplinske energije kod kojih se korekcija raspodjele toplinske energije temelji na snazi raspodjeljuje se na sve samostalne uporabne cjeline na sljedeći način:

Veličine za izračun:

EZJ – ukupno isporučena toplinska energija u obračunskom razdoblju na zajedničkom mjerilu toplinske energije [kWh],

SSUCR – snaga svih samostalnih uporabnih cjelina na zajedničkom mjerilu toplinske energije koje imaju ugrađene uređaje za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije [kW],

SSUCBR – snaga svih samostalnih uporabnih cjelina na zajedničkom mjerilu toplinske energije koje nemaju ugrađene uređaje za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije [kW],

SSSUC – ukupna snaga svih samostalnih uporabnih cjelina na zajedničkom mjerilu toplinske energije [kW], $SSSUC = SSUCR + SSUCBR$,

1,5 – korekcijski faktor isporučene toplinske energije u obračunskom razdoblju na zajedničkom mjerilu toplinske energije za sve samostalne uporabne cjeline koje nemaju ugrađene uređaje za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije.

Izračunate veličine:

ESUCR – dio isporučene toplinske energije za sve samostalne uporabne cjeline na zajedničkom mjerilu toplinske energije koje imaju ugrađene uređaje za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije [kWh],

ESUCBR – dio isporučene toplinske energije za sve samostalne uporabne cjeline na zajedničkom mjerilu toplinske energije koje nemaju ugrađene uređaje za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije [kWh].

$$ESUCBR = EZJ \times (SSUCBR / SSSUC) \times 1,5$$

$$ESUCR = EZJ - ESUCBR$$

(2) Do trenutka dok na zajedničkom mjerilu toplinske energije svi vlasnici posebnih dijelova objekta koji predstavljaju samostalnu uporabnu cjelinu ne ugrade uređaje za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije, toplinska energija izmjerena na zajedničkom mjerilu toplinske energije kod kojih se korekcija raspodjele toplinske energije temelji na površini raspodjeljuje se na sve samostalne uporabne cjeline na sljedeći način:

Veličine za izračun:

EZJ – ukupno isporučena toplinska energija u obračunskom razdoblju na zajedničkom mjerilu toplinske energije [kWh],

PSUCR – površina svih samostalnih uporabnih cjelina na zajedničkom mjerilu toplinske energije koje imaju ugrađene uređaje za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije [m²],

PSUCBR – površina svih samostalnih uporabnih cjelina na zajedničkom mjerilu toplinske energije koje nemaju ugrađene uređaje za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije [m²],

PSSUC – ukupna površina svih samostalnih uporabnih cjelina na zajedničkom mjerilu toplinske energije [m²], $PSSUC = PSUCR + PSUCBR$,

1,5 – korekcijski faktor isporučene toplinske energije u obračunskom razdoblju na zajedničkom mjerilu toplinske energije za sve samostalne uporabne cjeline koje nemaju ugrađene uređaje za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije.

Izračunate veličine:

ESUCR – dio isporučene toplinske energije za sve samostalne uporabne cjeline na zajedničkom mjerilu toplinske energije koje imaju ugrađene uređaje za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije [kWh],

ESUCBR – dio isporučene toplinske energije za sve samostalne uporabne cjeline na zajedničkom mjerilu toplinske energije koje nemaju ugrađene uređaje za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije [kWh].

$$ESUCBR = EZJ \times (PSUCBR/PSSUC) \times 1,5$$

$$ESUCR = EZJ - ESUCBR$$

(3) Daljnja raspodjela i obračun troškova za isporučenu toplinsku energiju za grijanje prostora na zajedničkom mjerilu toplinske energije za pojedine dijelove objekta, koji predstavljaju samostalnu uporabnu cjelinu sa i bez ugrađenih uređaja za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije, obavlja se po modelima iz članka 8. i 10. ovog Pravilnika ili prema modelima iz članka 7. i 9. ovog Pravilnika, i to na način da izračunata veličina ESUCR iz stavka 1. i 2. ovoga članka postaje veličina EZJ u člancima 9. i 10. ovog Pravilnika, a izračunata veličina ESUCBR iz stavka 1. i 2. ovoga članka postaje veličina EZJ u člancima 7. i 8. ovog Pravilnika, dok veličina SSUCBR iz stavka 1. ovoga članka postaje veličina SSSUC u članku 7. ovog Pravilnika, odnosno veličina PSUCBR iz stavka 2. ovoga članka postaje veličina PSSUC u članku 8. ovog Pravilnika.

Energija – potrošna topla voda

Članak 12.

Za raspodjelu i obračun troškova za isporučenu toplinsku energiju za pripremu potrošne tople vode prema modelu iz članka 6. stavka 3. podstavka 1. ovoga Pravilnika (model 1EV), koriste se sljedeće veličine:

Veličine za izračun:

EPTV – ukupno isporučena toplinska energija u obračunskom razdoblju za pripremu potrošne tople vode [kWh],

VSUC – volumen isporučene potrošne tople vode za samostalnu uporabnu cjelinu [m³],

VSSUC – volumen isporučene potrošne tople vode za sve samostalne uporabne cjeline [m³],

CTE – cijena za isporučenu toplinsku energiju [kn/kWh].

Izračunate veličine:

UVSUC – udio volumena isporučene potrošne tople vode za samostalnu uporabnu cjelinu u volumenu isporučene potrošne tople vode za sve samostalne uporabne cjeline [-],

ESUC – dio isporučene toplinske energije za pripremu potrošne tople vode za samostalnu uporabnu cjelinu [kWh],

IESUC – iznos troška za energiju za samostalnu uporabnu cjelinu za pripremu potrošne tople vode [kn].

$$UVSUC = VSUC/VSSUC$$

$$ESUC = UVSUC \times EPTV$$

$$IESUC = CTE \times ESUC.$$

Članak 13.

Za raspodjelu i obračun troškova za isporučenu toplinsku energiju za pripremu potrošne tople vode prema modelu iz članka 6. stavka 3. podstavka 2. ovoga Pravilnika (model 2EV) koriste se sljedeće veličine:

Veličine za izračun:

EPTV – ukupno isporučena toplinska energija u obračunskom razdoblju za pripremu potrošne tople vode [kWh],

BČDSUC – broj članova domaćinstva samostalne uporabne cjeline [-],

BČDSSUC – broj članova domaćinstava svih samostalnih uporabnih cjelina [-],

CTE – cijena za isporučenu toplinsku energiju [kn/kWh].

Izračunate veličine:

UBČDSUC – udio broja članova domaćinstva samostalne uporabne cjeline u broju članova domaćinstava svih samostalnih uporabnih cjelina [-],

ESUC – dio isporučene toplinske energije za pripremu potrošne tople vode za samostalnu uporabnu cjelinu [kWh],

IESUC – iznos troška za energiju za samostalnu uporabnu cjelinu za pripremu potrošne tople vode [kn].

$$UB\check{C}DSUC = B\check{C}DSUC/B\check{C}DSSUC$$

$$ESUC = UB\check{C}DSUC \times EPTV$$

$$IESUC = CTE \times ESUC$$

V. PRIMJENA MODELA ZA RASPODJELU I OBRAČUN TROŠKOVA ZA ISPORUČENU TOPLINSKU ENERGIJU NA ZAJEDNIČKOM MJERILU TOPLINSKE ENERGIJE

Članak 14.

(1) Uređaje za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije za vlasnike posebnih dijelova objekta koji predstavljaju samostalnu uporabnu cjelinu očitava ovlašteni predstavnik suvlasnika ili od njega ovlaštena fizička ili pravna osoba, te ih dostavlja kupcu toplinske energije u rokovima i formatu koji su utvrđeni u suglasnosti iz članka 4. ovoga Pravilnika.

(2) Ukoliko se podaci u obračunskom razdoblju ne dostave ili oni ne postoje zbog tehničkih razloga niti se mogu pribaviti u roku iz stavka 1. ovoga članka, raspodjela i obračun troškova za isporučenu toplinsku energiju na zajedničkom mjerilu toplinske energije za sve samostalne uporabne cjeline provest će na jedan od načina opisanih u članku 7. i 8. ovoga Pravilnika.

(3) Ukoliko ovlašteni predstavnik suvlasnika ili od njega ovlaštena fizička ili pravna osoba utvrdi da pojedini uređaji za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije nepravilno rade ili da neko vrijeme nisu obavljali svoju funkciju, broj utrošenih impulsa, koji su temelj za raspodjelu i obračun troškova za isporučenu toplinsku energiju na zajedničkom mjerilu toplinske energije utvrđuje ovlašteni predstavnik suvlasnika ili od njega ovlaštena fizička ili pravna osoba procjenom na temelju svih raspoloživih podataka ili se raspodjela isporučene toplinske energije za samostalne uporabne cjeline za koje nema podataka o broju utrošenih impulsa obavlja sukladno odredbama članka 7. i 8. ovoga Pravilnika.

Članak 15.

(1) Kada vlasnici posebnih dijelova objekta koji predstavljaju samostalnu uporabnu cjelinu promijene odluku o načinu raspodjele i obračunu troškova za isporučenu toplinsku energiju, ovlašteni predstavnik suvlasnika, ili od njega ovlaštena fizička ili pravna osoba, dužan je dostaviti kupcu toplinske energije novu odluku najkasnije do 15. u mjesecu.

(2) Kupac toplinskom energijom dužan je odluku iz stavka 1. ovoga članka primijeniti za sljedeće obračunsko razdoblje, ukoliko su ispunjeni svi uvjeti za primjenu pojedinog modela ili kombinacije modela raspodjele utvrđeni ovim Pravilnikom.

(3) Ukoliko su na zajedničkom mjerilu toplinske energije svi vlasnici posebnih dijelova objekta koji predstavljaju samostalnu uporabnu cjelinu ugradili zasebna mjerila toplinske energije, potrošnja toplinske energije samostalne uporabne cjeline sastoji se od potrošnje toplinske energije očitane na zasebnom mjerilu toplinske energije i dijela zajedničke potrošnje očitane na zajedničkom mjerilu toplinske energije.

(4) Raspodjela zajedničke potrošnje iz stavka 3. ovoga članka na samostalne uporabne cjeline može se vršiti primjenom jednog od modela iz članka 6. stavak 1. ovog Pravilnika.

(5) Raspodjela zajedničke potrošnje iz stavka. 3 ovoga članka na samostalne uporabne cjeline može se vršiti, osim na način iz stavka 4. ovoga članka, i temeljem udjela očitavanja potrošnje toplinske energije samostalne uporabne cjeline na zasebnom mjerilu toplinske energije u zbroju očitavanja zasebnih mjerila toplinske energije svih samostalnih uporabnih cjelina u obračunskom razdoblju.

(6) Do trenutka kad u zgradi svi krajnji kupci na zajedničkom mjerilu toplinske energije ne ugrade zasebna mjerila toplinske energije, krajnji kupci koji imaju ugrađena zasebna mjerila toplinske energije, plaćaju samo troškove toplinske energije na temelju očitavanja zasebnih mjerila i troškove izmjerene ili izračunate toplinske energije za pripremu potrošne tople vode i ne sudjeluju u raspodjeli zajedničke potrošnje.

VI. NADZOR

Članak 16.

Inspekcijski nadzor nad provedbom ovog Pravilnika obavljaju nadležni inspektori prema posebnim propisima.

VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 17.

Sva prava, obveze i odgovornosti koja proizlaze iz vlasništva nad zasebnim mjerilima toplinske energije i uređajima za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije zadržavaju vlasnici posebnih dijelova objekta koji predstavljaju samostalnu uporabnu cjelinu.

Članak 18.

Distributer toplinske energije dužan je na zahtjev kupca toplinske energije dostaviti kupcu toplinske energije podatke o isporučenoj toplinskoj energiji za pripremu potrošne tople vode radi izračuna sukladno članku 6., stavak 6. ovog Pravilnika.

Članak 19.

(1) Ukoliko stupanjem na snagu ovog Pravilnika nije došlo do promjene u načinu raspodjele i obračunu troškova za isporučenu toplinsku energiju za krajnje kupce na zajedničkom mjerilu toplinske energije primjenjuju se važeće odluke o načinu raspodjele i obračunu troškova za isporučenu toplinsku energiju.

(2) Ukoliko je nakon stupanja na snagu ovog Pravilnika došlo do promjene u načinu raspodjele i obračunu troškova za isporučenu toplinsku energiju za krajnje kupce na zajedničkom mjerilu toplinske energije, kupac toplinske energije dužan je u roku od 30 dana dostaviti ovlaštenom predstavniku suvlasnika prijedlog odluke o načinu raspodjele i obračunu troškova za isporučenu toplinsku energiju na zajedničkom mjerilu toplinske energije na suglasnost.

Članak 20.

Danom stupanja na snagu ovog Pravilnika prestaju važiti odredbe Pravilnika o načinu raspodjele i obračunu troškova za isporučenu toplinsku energiju (»Narodne novine« broj 139/08, 18/09, 136/11 i 145/11).

Članak 21.

Ovaj Pravilnik objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. rujna 2014. godine.

Klasa: 011-01/14-01/170

Urbroj: 526-04-01-01-02/3-14-01

Zagreb, 1. kolovoza 2014.

Ministar

Ivan Vrdoljak, v. r.